

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Milana Procházky a soudců Mgr. Jana Čížka a Mgr. Karla Černína, Ph.D., ve věci

žalobkyně: **obec Bítovčice**
sídlem Bítovčice 109, Luka nad Jihlavou
zastoupená advokátkou JUDr. Boženou Zmátlovou
sídlem Dvořákova 1927/5, Jihlava

proti
žalovanému: **Krajský úřad Kraje Vysočina**
sídlem Žižkova 93, Jihlava

za účasti osoby zúčastněné na řízení:

Svaz vodovodů a kanalizací JIHLAVSKO, IČO: 48460915
sídlem Žižkova 93, Jihlava
zastoupený advokátem JUDr. Oldřichem Chudobou
sídlem Při trati 1048/12, Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 1. 2021, č. j. KUJI 4226/2021,

takto:

- I. Rozhodnutí Krajského úřadu Kraje Vysočina ze dne 18. 1. 2021, č. j. KUJI 4226/2021, se ruší ve výrocích I, III a V a věc se v tomto rozsahu vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. V části směřující proti výroku VII rozhodnutí Krajského úřadu Kraje Vysočina ze dne 18. 1. 2021, č. j. KUJI 4226/2021, se žaloba odmítá.

- III. Žalovaný je povinen do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku zaplatit žalobkyni na náhradu nákladů řízení částku 33 710 Kč k rukám její zástupkyně JUDr. Boženy Zmátlové, advokátky.
- IV. Žalovaný je povinen do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku zaplatit osobě zúčastněné na řízení na náhradu nákladů řízení částku 9 114 Kč k rukám jejího zástupce JUDr. Oldřicha Chudoby, advokáta.

Odůvodnění:

Vymezení věci

1. Předmětem soudního přezkumu je zákonnost napadeného rozhodnutí, kterým žalovaný rozhodl spor z veřejnoprávní smlouvy týkající se majetkového vypořádání žalující obce Bítovčice (dále jen „obec“), která ke dni 1. 1. 2015 vystoupila z dobrovolného svazku obcí Svaz vodovodů a kanalizací, JIHLAVSKO (dále jen „SVAK“). SVAK vystupuje v této fázi soudního řízení v postavení osoby zúčastněné na řízení.
2. Žalovaný v záhlaví označeným rozhodnutím zamítl návrh obce na určení jejího vlastnického práva a na vydání majetku z titulu vypořádání majetkových práv ohledně majetku získaného vlastní činností SVAK a majetku získaného privatizací (výrok I). V tomto rozsahu zamítl rovněž návrh na určení vlastnického práva obce k předmětnému majetku získanému vlastní činností SVAK a privatizací (výrok III) i návrh na uložení povinnosti SVAK vydat obci originály majetkové a provozní evidence vodovodů a kanalizací (výrok V). Ohledně majetku získaného vkladem obce žalovaný uložil SVAK povinnost předat obci majetek do 3 dnů od právní moci rozhodnutí (výrok II). Současně určil, že ohledně tohoto vloženého majetku svědčí vlastnické právo obci (výrok IV) a uložil SVAK povinnost vydat obci v tomto rozsahu originály majetkové a provozní evidence vodovodů a kanalizací do 3 dnů od právní moci rozhodnutí (výrok VI). Posledním výrokem žalovaný rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok VII).
3. Obec i SVAK podaly proti napadenému rozhodnutí samostatné žaloby. Obec napadá (žalobou podanou pod sp. zn. 30 A 24/2021) výroky I, III a V napadeného rozhodnutí. Samostatně podanou žalobou evidovanou původně pod sp. zn. 31 A 3/2023 se pak žalobkyně domáhá zrušení nákladového výroku VII napadeného rozhodnutí. Žaloba SVAK oproti tomu směřovala proti výrokům II, IV, VI a VII napadeného rozhodnutí. Řízení o všech třech žalobách soud spojil ke společnému projednání.
4. Rozsudkem ze dne 31. 5. 2023, č. j. 30 A 24/2021-184 (dále také jen „předchozí rozsudek“), soud zrušil napadené rozhodnutí ve všech jeho výrocích (výrok I), a dále rozhodl o náhradě nákladů řízení mezi žalovaným a obcí (výrok II) a o náhradě nákladů řízení mezi žalovaným a SVAK (výrok III).
5. SVAK však podal proti předchozímu zrušujícímu rozsudku kasační stížnost. Nejvyšší správní soud (dále jen „NSS“) o kasační stížnosti rozhodl rozsudkem ze dne 12. 9. 2024, čj. 6 As 178/2023-58. Kasační stížnost odmítl v části, v níž směřovala proti zrušujícímu výroku I předchozího rozsudku Krajského soudu v Brně, a to v rozsahu, v němž byly tímto výrokem zrušeny výroky II, IV, VI a VII napadeného rozhodnutí, a dále v části směřující proti výroku III předchozího rozsudku soudu (náhrada nákladů řízení mezi žalovaným a SVAK). Ve zbývajících částech shledal NSS kasační stížnost důvodnou a vyhověl jí. Předchozí rozsudek tak NSS zrušil v nákladovém výroku II a v části výroku I, jíž byly zrušeny výroky

I, III a V napadeného rozhodnutí. V tomto rozsahu také NSS vrátil věc soudu k dalšímu řízení.

6. NSS dospěl k závěru, že předchozí zrušující rozsudek je v rozsahu zrušené části nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů. Krajský soud totiž učinil podle NSS předčasný a nesprávný závěr, že návrh výroku, jehož se obec domáhala, je právně nepřipustný. To ale by platilo pouze v případě majetku vytvořeného vlastní činností SVAK, jenž se stal jeho vlastníkem a byl jím i v době vydání napadeného rozhodnutí. Podle NSS je třeba nejprve *„posoudit, kdo je vlastníkem majetku vytvořeného vlastní činností svazku. Pokud by krajský soud dospěl k závěru, že vlastníkem tohoto majetku je žalobkyně a) [obec], jak namítala v žalobě, nevznikl by žádný problém, pokud jde o formu rozhodnutí žalovaného a formulaci petitu v návrhu na zahájení sporného řízení. V takovém případě by totiž byl namísto petitu na vrácení (vydání, resp. vyklizení) věci. Úvaha krajského soudu, že by bylo možné rozhodnout pouze o nahrazení projevu vůle k uzavření smlouvy o vypořádání, je nesprávná. Teprve v situaci, kdy by krajský soud dospěl k závěru, že majetek vytvořený vlastní činností je ve vlastnictví stěžovatele [SVAK], jak dovodil žalovaný, by bylo namíste poukázat na to, že uplatněný procesní nárok (na předání věci) byl nesprávný, neboť žalobkyně a) [obec] mohla požadovat jen nahrazení projevu vůle [SVAK] k uzavření smlouvy o vypořádání.“*
7. NSS proto uložil krajskému soudu zabývat se *„otázkou, zda majetek vzniklý vlastní činností nabyla do vlastnictví žalobkyně a) [obec], nebo stěžovatel [SVAK] a kdo byl jeho vlastníkem v době, kdy žalobkyně a) [obec] vystoupila ze stěžovatele [SVAK]. Zohlední přitom i případné změny, k nimž by ve vztahu k této otázce došlo do okamžiku rozhodného dle § 75 odst. 1 s. ř. s., tj. do vydání žalobou napadeného rozhodnutí žalovaného. V závislosti na tom pak posoudí, zda procesní nárok (promítající se do petitu) uplatněný návrhem na zahájení sporného řízení týkající se této skupiny majetku odpovídá jeho právnímu režimu (vlastnické situaci).“*
8. NSS dále konstatoval, že po zrušení předchozího rozsudku krajského soudu již nebude mít SVAK v dalším řízení postavení žalobce, nýbrž jen osoby zúčastněné na řízení, neboť předmětem řízení jsou již jen ty výroky rozhodnutí žalovaného, které SVAK nenapadl žalobou a které jsou tak přezkoumávány pouze na podkladě žaloby obce.
9. S ohledem na shora uvedené soud shrnuje, že pro další postup v řízení jsou klíčové následující závěry a pokyny NSS:
 - a) Soud bude přezkoumávat napadené rozhodnutí již pouze v rozsahu výroků I, III a V. Výroky II, IV, VI a VII napadeného rozhodnutí byly pravomocně zrušeny předchozím rozsudkem soudu ze dne 31. 5. 2023, který v tomto rozsahu nebyl zrušujícím rozsudkem NSS dotčen.
 - b) V souladu s pokyny NSS se soud v dalším řízení zaměří primárně na posouzení otázky vlastnictví majetku, jenž byl předmětem rozhodování ve výrocích I, III a V, tj. majetek vytvořený vlastní činností SVAK, ale i tzv. privatizovaný majetek.
 - c) SVAK bude v dalším řízení před soudem vystupovat nikoliv jako žalobce, ale v postavení osoby zúčastněné na řízení.
 - d) Důvodně namítané dílčí procesní pochybení spočívající v tom, že se žalovaný nevypořádal řádně s podáním obce ze dne 1. 1. 2021, není důvodem pro zrušení zbylé (nezrušené) části napadeného rozhodnutí (výroky I, III a V), neboť se tato vada neváže specificky pouze k této části napadeného rozhodnutí (viz body 27 až 33 rozsudku ze dne 12. 9. 2024, čj. 6 As 178/2023-58).

Žaloba obce

10. Obec uvádí, že ukončila členství ve SVAK k 1. 1. 2015, ovšem mezi ní a SVAK nedošlo k majetkovému vypořádání, jak předpokládá čl. 12 stanov z důvodů na straně SVAK. Ten váže uzavření smlouvy o majetkovém vypořádání na současné uzavření dalších smluv s třetími subjekty. SVAK vrátil obci část vodohospodářského majetku až poté, co žalovaný rozhodnutím ze dne 10. 5. 2019, č. j. KUJI 3659/2019, uložil, aby SVAK vrátil obci majetek vymezený v daném rozhodnutí. V tomto rozhodnutí ale žalovaný nerozhodl o celém předmětu návrhu obce ze dne 24. 8. 2018, nýbrž jen o majetku, který obec předala SVAK podle dohody o předání vodohospodářského majetku ze dne 30. 12. 1996. Zbytkem návrhu se žalovaný ve svém prvním rozhodnutí nezabýval. Obec proto následně podala podnět, aby žalovaný vydal dodatečné rozhodnutí, kterým by rozhodl o celém uplatněném nároku obce. Při podání žádosti o dodatečné rozhodnutí vyšla obec z evidence vykázané v návrhu smlouvy o majetkovém a finančním vypořádání, který SVAK předložil obci dne 27. 1. 2015. Tyto informace byly dále upřesněny podle obsahu návrhu smlouvy VODÁRENSKÉ AKCIOVÉ SPOLEČNOSTI a. s. („VAS“) o pachtu vodohospodářského majetku.
11. Obec napadá žalobou výroky I, III a V napadeného rozhodnutí žalovaného pro nepřezkoumatelnost, nezákonnost a vady řízení. Domnívá se, že žalovaný pochybil, pokud vydal rozhodnutí bez potřebného dokazování a bez nařízení jednání ve věci. Vadu způsobuje rovněž postup žalovaného, který o zbývající části návrhu ze dne 24. 8. 2018 vedl nové řízení, ač tomu bránila překážka věci zahájené dle § 48 správního řádu. O návrhu na vydání vodohospodářského majetku a určení vlastnického práva k němu je totiž vedeno dříve zahájené a řádně neskončené řízení. Nebylo tak možné v nynější věci zahájit nové řízení. Dále žalovaný nereflektoval upřesnění, které obec učinila v podání ze dne 1. 1. 2021, což také způsobuje nezákonnost řízení, které vydání rozhodnutí předcházelo.
12. Obec dále nesouhlasí se závěrem žalovaného, že SVAK je vlastníkem vodohospodářského majetku vybudovaného činností a jménem SVAK z prostředků obce. Daný závěr odporuje rozhodnutí vydanému ve věci městyse Luka nad Jihlavou pod sp. zn. OOSČ 300/2018 OOSC/48 (sp. zn. 31 A 120/2019). Odlišným posouzením v projednávané věci došlo k porušení legitimního očekávání obce. Rozdíl oproti nynější věci spatřuje žalovaný ve skutečnosti, že ve věci Luka nad Jihlavou byla sepsána zvláštní smlouva – o převodu investorství, v níž bylo výslovně ujednáno, že majetek se stane vlastnictvím městyse. S jinými obcemi však takové smlouvy sepsovány nebyly, přesto tyto obce nabývaly majetek do svého vlastnictví a SVAK s ním pouze hospodařil. Vybudování takového majetku bylo hrazeno z podílu na nájemném. Obec je proto přesvědčena, že vlastníkem uvedeného majetku není SVAK. Ten pouze pro obec obstaral vybudování majetku, což odpovídalo jeho účelu. Majetek byl budován pro obec a za její prostředky. Sepsání zvláštní smlouvy je naopak bez významu. Úvaha žalovaného, že si SVAK vybudoval vlastní vodohospodářský majetek na území obce a z jejích prostředků je nepodložená a odporuje čl. 12.6 stanov. Pokud předmětný vodohospodářský majetek není uveden v příloze č. 2 stanov, jedná se o majetek, který musí být obci po jejím vystoupení ze SVAK vrácen. Ostatně závěr žalovaného, že za peníze obce je budován majetek pro třetí subjekt odporuje jak zákonu o obcích, tak zákonu o rozpočtových pravidlech.
13. Žalovaný dospěl k závěru, že vytvořený majetek je ve vlastnictví SVAK, ale přesto měl za to, že je třeba ho při vystoupení obce ze svazku vrátit obci v souladu s čl. 12.6 stanov (jak ostatně SVAK navrhoval v návrhu smlouvy o vypořádání z 27. 1. 2015). Chybná je však

následná úvaha žalovaného o promlčení nároku obce na vrácení takového majetku. Žalovaný nesprávně dovodil, že jde o nárok na uzavření „*kvazi darovací smlouvy*“, který podléhá promlčení v obecné tříleté lhůtě. Za situace, kdy SVAK od okamžiku vystoupení obce ze svazku činí pouze obstrukce a neusiluje o rozumné řešení sporu, je uplatněná námitka promlčení nedůvodná, ale rovněž nemravná. Obec odkazuje na § 614 občanského zákoníku, podle něhož se vlastnické právo nepromlčuje. Úvahy žalovaného ohledně promlčení nároku na uzavření smlouvy o majetkovém a finančním vypořádání jsou podle obce rovněž nepřezkoumatelné.

14. Ve vyjádření ze dne 24. 10. 2021 obec setrvala na argumentaci obsažené v žalobě.
15. Svoji argumentaci obec podstatně rozvinula po zrušení předchozího rozsudku soudu podáním ze dne 24. 1. 2025. V něm se vyjadřovala zejména k otázce vlastnictví tzv. majetku vytvořeného vlastní činností SVAK. Uvedený pojem není ve stanovách přesně definovaný. Podle názoru obce nenabyl SVAK k takto označenému majetku nikdy vlastnické právo. Obec jej pořídila do svého vlastnictví za peníze náležející jí z nájemného za její majetek, pouze s organizační pomocí SVAK poskytnutou v mezích ustanovení stanov. Bez projednání v zastupitelstvu obce a bez výslovného souhlasu nemohlo dojít k nakládání s penězi ani s majetkem ve vlastnictví obce. SVAK poskytoval obcím pouze pomoc při organizování oprav, prodloužení vodovodního potrubí ve vlastnictví obce, provádění přeložek vodovodů ve vlastnictví obce. Pokud vybudoval za trvání členství majetek na území členské obce, činil tak na její účet a za její finanční prostředky. Běžnou údržbu zajišťovala společnost VAS. Tvrzení SVAK, že nedošlo k uzavření smluv mezi obcí a SVAK (např. smlouvy o převodu investování) je nepřipadné. Takové smlouvy uzavřela se SVAK jen obec Luka nad Jihlavou v případě budování větších vodohospodářských celků, které byly vybudované na základě stavebního povolení. V případě dotčeného majetku, který byl podle SVAK vybudovaný jeho vlastní činností, jde jen o úpravy vodohospodářského majetku ve vlastnictví obce.
16. Obec dále uvedla, že SVAK neumožňuje obcím získat přehled o majetku, s nímž hospodáří. Nepředložil doklady k majetku členských obcí, na což nereagoval ani žalovaný. Přitom i na příkladu majetku uvedeného v příloze 2 stanov se ukazuje, že evidence vedené SVAK jsou neaktuální a zavádějící. Změny v označování vodohospodářského majetku obcí a svévolné zařazování takového majetku v evidenci je pro SVAK prostředkem, jak postavit obce do důkazní nouze. SVAK musí za takový postup nést následky.
17. SVAK předložil soudu doklady, jimiž má být prokázáno nabytí majetku vytvořeného vlastní činností do vlastnictví SVAK. Podle obce však jde pouze o opravy, úpravy změny či prodloužení stávajícího vodovodního řadu na území obce. Výsledky této činnosti nelze oddělit, aniž by došlo ke znehodnocení vodovodu ve vlastnictví obce. Nejde o samostatný předmět vlastnictví. Z předložených dokladů plyne, že šlo pouze o technické zhodnocení, označované např. jako odbočení, anebo je na nich uvedeno, že jde o *zvýšení pořizovací hodnoty*. Nešlo o novou, samostatného provozu schopnou věc. Neprokazují to ani podklady, které SVAK předložil jako nabývací tituly. To platí obdobně i v případě dvou předložených smluv o dílo. Z rozhodnutí Krajského úřadu Kraje Vysočina, které SVAK předložil, plyne, že vlastníkem vodohospodářského majetku je obec.
18. Vodohospodářský majetek nenabyl SVAK ani z privatizace. Tomu totiž bránila skutečnost, že ho obec nabyla *ex lege* na základě zákona č. 172/1991 Sb., o přechodu některých věcí z majetku České republiky do vlastnictví obcí, ke dni účinnosti tohoto zákona. Obec poskytla

SVAK k tomuto majetku pouze právo hospodaření. Smlouvy o vkladu majetku obcí do hospodaření svazku, podepisované do roku 2000, podepisovali pouze starostové bez schválení zastupitelstvem a bez zveřejnění záměru na úředních deskách. Dohoda o převodu majetku ze dne 30. 12. 1996, podle níž měla obec převést vodohospodářský majetek do vlastnictví SVAK, je proto absolutně neplatná. K dohodě je navíc připojen protokol, v němž se výslovně uvádí, že majetek je předán do *správy* SVAK. Neplatnost dohody o převodu vlastnictví majetku na SVAK dovodil NSS již v rozsudku ze dne 17. 5. 2023, čj. 10 As 350/2022-56.

19. Pokud jde o dohodu uzavřenou s Fondem národního majetku (dále jen „FNM“), podle níž měl SVAK nabýt majetek (vodojem Bítovčice) v privatizaci, tak tuto dohodu uzavřela za SVAK paní M. G. jako tajemnice, ačkoliv k tomu neměla oprávnění ani zmocnění. Dohoda je proto neplatná. Vlastníkem majetku se stala obec již na základě zákona č. 172/1991 Sb. Závěrem odkázala obec na rozsudky NSS ze dne 28. 3. 2024, čj. 10 As 266/2023-6, a krajského soudu ze dne 21. 9. 2023, čj. 62 A 24/2021-319, ohledně nabytí vlastnictví k vybudovanému vodohospodářskému majetku, a na rozsudek NSS čj. 6 As 32/2024-75 ohledně posouzení námítky promlčení.
20. Obec navrhla, aby soud zrušil výroky I, III a V napadeného rozhodnutí a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.
21. V doplnění žaloby původně podané proti rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 19. 4. 2021, č. j. MV-34123-8/ODK-2021, obec uvedla námítky směřující proti výroku VII napadeného rozhodnutí o nákladech řízení. Odůvodnění nákladového výroku je podle ní formalistické. Žalovaný nevzal v úvahu požadavek na spravedlivé vyřešení sporu a požadoval po obci předložení důkazů, které nebyly v její dispozici. Adekvátní by v dané věci bylo přiznat obci plnou náhradu nákladů řízení podle § 7 a 8 vyhlášky č. 177/1996 Sb. Požaduje tak, aby soud zrušil i výrok VII napadeného rozhodnutí o nákladech řízení.

Stanovisko SVAK (osoby zúčastněné na řízení)

22. SVAK, který ve věci původně vystupoval jako žalobce, uvedl v žalobě (původně vedené pod sp. zn. 30 A 37/2021), že po vystoupení obce ze svazku byl připraven dne 27. 1. 2015 podepsat smlouvy o finančním a majetkovém vypořádání a vydat obci místní infrastrukturní majetek, který jí přísluší podle čl. 12.6 stanov. Obec ale postupovala pasivně, smlouvu neuzavřela, ani nesdělila pro takové jednání důvod. Namísto toho podala dne 24. 8. 2018 návrh na předání vodohospodářského majetku, určení vlastnického práva k němu a na vydání související provozní a majetkové evidence. O tomto návrhu žalovaný rozhodl 10. 5. 2019. Dne 10. 2. 2020 podala obec druhý návrh, jímž se domáhala rozhodnutí o zbývajících částech původního návrhu. Ten následně doplnila podáním ze 7. 5. 2020. O druhém návrhu obce rozhodl žalovaný v záhlaví uvedeným rozhodnutím. Po dobu členství ve svazku převedla obec na SVAK tzv. majetek nabytý vkladem (vložený majetek) na základě dohody ze dne 30. 12. 1996. Jiný majetek na SVAK v době členství obce převeden nebyl. SVAK nepopírá, že obec měla nárok na vrácení, resp. převod vlastnického práva k takto vloženému majetku. Tento majetek byl obsažen v návrhu vypořádací smlouvy (označený „Bítovčice-rekapitulace“ a podrobně specifikovaný v příloze č. 3). U tohoto majetku žalovaný již v rozhodnutí ze dne 10. 5. 2019 konstatoval povinnost, aby SVAK tento majetek obci předal. Ve druhém návrhu obec vložený majetek vymezila podle specifikace uvedené v příloze č. 3 návrhu vypořádací smlouvy, který však pouze podrobněji popisoval vložený majetek dle dohody z 30. 12. 1996. Obec však nepředložila jedinou listinu, která by prokazovala, že by

nově požadovaný majetek nabytý vkladem byl odlišný od majetku obsaženého v původním rozhodnutí žalovaného.

23. SVAK nesouhlasí se žalovaným, že by mohl konstitutivně rozhodovat o založení (resp. určení) vlastnického práva ve sporném řízení. V tomto řízení lze rozhodovat pouze o splnění povinností vyplývajících ze stanov, resp. z veřejnoprávní smlouvy. Pravomoc konstitutivně rozhodnout o vlastnickém právu náleží pouze soudům a orgánům veřejné moci, jimž takovou pravomoc zakládá zvláštní právní předpis. V nynějším případě pro oprávnění žalovaného konstituovat vlastnické právo neexistuje žádné zvláštní zákonné zmocnění. Vložený majetek mohla obec zpět nabýt pouze převodem, konkrétně akceptací návrhu vypořádací smlouvy nebo rozhodnutím orgánu veřejné moci. Obec návrh vypořádací smlouvy neakceptovala, ani se včas nedomáhala určení povinnosti SVAK převést vložený majetek na obec. Návrh byl u žalovaného uplatněn více než po 3,5 letech od vystoupení obce z žalobce, tudíž je nárok obce promlčen. Nárok na převod majetku totiž na rozdíl od vlastnického práva promlčení podléhá.
24. Po zrušení předchozího rozsudku se SVAK vyjádřil k žalobě podané obcí. Pokud jde o majetek nabytý vlastní činností SVAK, souhlasí s napadeným rozhodnutím, že se obec nestala jeho vlastníkem. SVAK nabyl tento majetek na základě smluv s dodavateli, kteří majetek vybudovali do vlastnictví SVAK. Obec se smluvních ujednání neúčastnila. K prokázání svého vlastnictví SVAK předložil soubor listin (nabývací tituly), které mají jeho vlastnictví prokazovat. V této souvislosti uvedl, že v obdobné věci soud v rozsudku ze dne 25. 10. 2024, čj. 29 A 50/2020-219, rozhodl, že vlastníkem obdobného majetku, který si nárokovala obec Kozlov, je SVAK. Obec neprokázala, že je vlastníkem sporného majetku.
25. V souvislosti s tzv. privatizovaným majetkem SVAK uvedl, že se stal vlastníkem na základě Dohody o bezúplatném převodu majetku ze dne 1. 7. 1994 uzavřené podle privatizačního projektu s FNM. O tom svědčí i výňatek z přílohy 2 této dohody, která uvádí obcí nárokový „privatizovaný“ majetek. Obci nikdy nesvědčilo vlastnické právo k tomuto majetku. Touto otázkou se zabývaly i civilní soudy a dospěly k závěru, že vlastníkem privatizovaného majetku je SVAK. Obec tvrzené vlastnické právo k majetku neprokázala. I kdyby tomu tak nebylo, tak SVAK nabyl vlastnictví vydržením, jelikož je již 30 let v dobré víře, že je vlastníkem majetku. Je nepřetržitým, poctivým a pravým držitelem po dobu delší než 10 let. Ostatně pro SVAK byla kontinuálně vydávána povolení k provozování vodohospodářského majetku. Obec se vlastnictví k majetku po více než 20 let nedomáhala. Dále SVAK namítl, že nárok obce na vydání majetku smlouvou v rámci vypořádání její účasti ve SVAK je promlčený. Tříletá promlčecí lhůta marně uplynula dne 31. 1. 2018, přičemž obec podala návrh, jímž bylo zahájeno řízení v předmětné věci, až dne 10. 2. 2020. Závěr o promlčení potvrzuje např. rozsudek NSS ze dne 19. 2. 2024, čj. 3 As 316/2021-109.

Vyjádření žalovaného

26. Žalovaný ve vyjádření k žalobě odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí a navrhl žalobu zamítnout.
27. Ve vyjádření ze dne 8. 7. 2025 žalovaný konstatoval, že jako majetek vzniklý vlastní činností SVAK je označen i majetek evidovaný pod zn. MSJV6051870 (vodovodní přeložka) a pod zn. MSJV60514070. Žalovaný se domnívá, že obě tyto položky nejsou samostatnou věcí, ale jde jen o součást hlavní věci, kterou je vodovodní řad evidovaný pod zn. MSJV6050644. Toto

tvrzení uvedl v jednom ze svých podání ve správním řízení i SVAK a potvrdil jej i žalovaný v rozhodnutí vydaném dne 26. 8. 2025.

Ústní jednání

28. Během jednání konaného dne 23. 10. 2025 setrvali účastníci na svých stanoviscích.
29. Obec pouze poukázala na skutečnost, že v mezidobí vydal žalovaný rozhodnutí ze dne 26. 8. 2025, čj. KUJI 7325/2025, kterým rozhodl o vlastnickém právu žalobkyně k některým částem majetku, o nichž rozhodl již napadeným rozhodnutím vydaným v nyní projednávané věci. Nároky obce nejsou zcela určité promlčeny, neboť vlastníkem majetku je a v době vystoupení byla obec. Vlastnické právo obce se nepromlčuje.
30. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby. Uvedl, že rozhodnutím ze dne 26. 8. 2025, čj. KUJI 7325/2025, rozhodl na návrh žalobkyně ze dne 24. 8. 2018 (viz body 38 až 45 tohoto rozsudku) o dvou částech majetku (položkách), o nichž rozhodoval i napadeným rozhodnutím v nyní projednávané věci. Jedná se totiž o odbočení řadu a přeložku tvořící pouhou součást vodohospodářského majetku (vodovodního řadu), který představuje věc hlavní. Do nového rozhodnutí ze dne 26. 8. 2025 byly proto zahrnuty i tyto dvě položky. Jde konkrétně o položku inv. č. MSJV6051870 (Bítovčice-přeložka vodovodní) a položku inv. č. MSJV6054070 (BÍTOVČICE-odbočení vod. řadu). O těchto částech vodovodu, které tvoří samostatnou věc, lze rozhodnout pouze společně s věcí hlavní, o které se vedlo řízení předcházející rozhodnutí ze dne 26. 8. 2025, čj. KUJI 7325/2025. V nyní projednávané věci je tedy třeba se zabývat pouze položkami MSJV6051860 (Bítovčice – vodovod přepojení) a MSJV6019853 (VODOJEM2X100m3-Bítovčice). Pokud by soud dospěl k závěru, že vlastníkem byl v době vystoupení SVAK, pak je třeba posoudit otázku promlčení. A pouze pokud by k promlčení nedošlo, pak by měl být v dalším pokračování správního řízení měl být žalobkyni dán prostor k tomu, aby upravila svůj návrh.
31. SVAK odkázal na svá písemná vyjádření a navrhl zamítnutí žaloby. SVAK souhlasí s tím, že položky inv. č. MSJV6051870 (Bítovčice-přeložka vodovodní) a inv. č. MSJV6054070 (BÍTOVČICE-odbočení vod. řadu) tvoří součást vodovodu jako věci hlavní. SVAK má za to, že je vlastníkem věcí, které jsou předmětem řízení. Uplatnění námitky promlčení nemůže být v rozporu s dobrými mravy nebo představovat zneužití práva. Obec dostala již po vystoupení ze SVAK návrh na vypořádání majetkové účasti obce ve SVAK, kde byl veškerý majetek identifikován, a přesto se návrhem domáhala vydání majetku až po uplynutí promlčecí lhůty.
32. Soud provedl dokazování písemnostmi, které soudu předložili účastníci. Jednalo se v první řadě o svazek listin, které SVAK označil jako nabývací listiny a jsou založeny v soudním spisu na čl. 227 až 262. V tomto svazku se nachází také výňatek ze soupisu privatizovaného majetku, který je součástí dohody o bezúplatném převodu majetku uzavřené mezi SVAK a FNM dne 1. 7. 1994. Soud rovněž provedl dokazování prvním návrhem žalobkyně na zahájení správního řízení ze dne 24. 8. 2018 (č.l. 62 soudního spisu) a rozhodnutím žalovaného o tomto návrhu ze dne 10. 5. 2019, čj. KUJI 36591/2019 (č.l. 75 soudního spisu). A konečně soud provedl dokazování listinami, které jsou součástí soudního spisu ve věci sp. zn. 30 A 154/2021. Jde o listiny na č.l. 477 až 481 uvedeného soudního spisu (rozhodnutí ONV o povolení stavby ze dne 23. 6. 1982, č.j. vod 791/83-233/1-Dv, kolaudační rozhodnutí ze dne 7. 8. 1987, č. j. Vod. 2242/86-233.1_Mi, protokol o místním šetření ze dne 28. 7. 1987, protokol o závěrečném hodnocení dokončené stavby akce „Z“ ze dne

30. 12. 1987 a stanovisko SBČS k tomuto závěrečnému hodnocení na č.l. 477-481). Skutková zjištění plynoucí z těchto důkazů jsou uvedena v dalších částech odůvodnění.

Podmínky řízení a rozsah soudního přezkumu

33. Soud přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu žaloby podané obcí proti výrokům I, III a V napadeného rozhodnutí. O žalobě podané SVAK již bylo pravomocně rozhodnuto předchozím rozsudkem, který nebyl v tomto rozsahu dotčen zrušujícím rozsudkem NSS.
34. V části směřující proti výroku VII napadeného rozhodnutí soud žalobu odmítl pro neodstranitelný nedostatek podmínky řízení, který brání v tomto rozsahu pokračování v řízení (viz body 116 a 117 tohoto rozsudku).
35. Soud ověřil, že žaloba obce byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou, po vyčerpání řádných opravných prostředků a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Jde o žalobu věcně projednatelnou.
36. Soud vycházel při přezkumu žalobou napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Napadené rozhodnutí přezkoumal v rozsahu napadených výroků a v mezích uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.).

Posouzení věci soudem

37. Nejprve se soud zabýval namítanými procesními vadami napadeného rozhodnutí [ad a)], poté hodnotil zákonnost meritorního posouzení nároku obce na předání majetku nabytého vlastní činností SVAK a privatizací [ad b)]. Závěrem se soud vyjádří k žalobě proti nákladovému výroku VII napadeného rozhodnutí [ad c)].

a) Namítané procesní vady

Překážka věci zahájené

38. Obec namítá, že žalovaný postupoval v řízení v rozporu s překážkou věci zahájené (*lis pendens*). Tvrdí, že její původní návrh z 24. 8. 2018 nebyl plně vyčerpán rozhodnutím ze dne 19. 5. 2019, a proto musela podáním ze dne 10. 2. 2020 uplatnit návrh znovu.
39. Podle § 48 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), *zahájení řízení u některého správního orgánu brání tomu, aby o téže věci z téhož důvodu bylo zahájeno řízení u jiného správního orgánu.*
40. Podle § 48 odst. 2 správního řádu *lze přiznat totéž právo nebo uložit tutéž povinnost z téhož důvodu téže osobě pouze jednou.*
41. Soud se uvedenou námitkou zabýval již v předchozím nyní zrušeném rozsudku. Konkrétně konstatoval, že danou námitku mohla obec uplatnit podáním žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 5. 2019, jímž bylo rozhodnuto o původním návrhu obce ze dne 24. 8. 2018. To však neučinila. Proto soud uvedl, že „[p]ředmětem nynější věci je zákonnost jiného rozhodnutí žalovaného o návrhu obce z 10. 2. 2020. Námitky obce v tom směru, že v rozhodnutí z 10. 5. 2019 nebyl vyčerpán celý předmět řízení, se tak s nyní napadeným rozhodnutím míjejí. Jsou proto v nynějším řízení nedůvodné.“
42. Uvedené závěry NSS ve zrušujícím rozsudku nepopřel ani nekorigoval, neboť obec nepodala kasační stížnost a stěžovatel, tedy SVAK, neuplatnil kasační námitku, která by se této otázky dotýkala. NSS se zabýval pouze otázkou, zda se žalovaný řádně vypořádal s podáním obce

ze dne 1. 1. 2021, kterým mohlo dojít k rozšíření předmětu řízení (zejm. body 26 až 33 rozsudku NSS čj. 6 As 178/2023-58). Pokud tedy NSS nikterak nezměnil a nekorigoval dřívější závěry vyslovené soudem, je jimi soud nadále vázán (§ 49 odst. 10 s. ř. s.) a nemůže uvedenou námitku nyní posoudit jako důvodnou.

43. Soud však může doplnit, že výrok rozhodnutí ze dne 10. 5. 2019 zcela odpovídá uplatněnému petitu návrhu obce ze dne 24. 8. 2018. Je ale pravdou, že původní návrh, jehož obsahem soud provedl důkaz, v textu obsahuje podstatné zmínky i o jiném majetku, než který je uveden v petitu. Tím také vznikl rozpor mezi obsahem návrhu ze dne 24. 8. 2018 a jeho petitem. Toho si byl ostatně vědom i žalovaný, který v nyní napadeném rozhodnutí (a shodně i ve *vyrozumění o zahájení řízení ze dne 13. 5. 2020, čj. KUJI 45388/2020* v nyní projednávané věci) upozornil na nedostatky petitu původního návrhu ze dne 24. 8. 2018. Uvedl totiž, že podání ze dne 10. 2. 2020 považuje za *nový návrh na zahájení řízení v části zbylého majetku a bude o tomto majetku vést nadále řízení pod sp. zn. OOSČ 219/2020*. Zároveň ale zdůraznil, že *běh lhůty považuje za kontinuálně navazující na řízení vedené pod OOSČ 659/2018* a žalobkyni také za daných okolností osvobodil od poplatkové povinnosti za nový návrh, jako by nešlo o nově uplatněný návrh.
44. Podle soudu vyjádřil žalovaný uvedeným způsobem sice neobratně a nepřesně, ale srozumitelně, že formálně nakládal s podáním ze dne 10. 2. 2020, jako by šlo o zcela nový návrh, o němž se vedlo samostatné řízení pod sp. zn. OOSČ 219/2020. V kontrastu s tím však žalovaný výslovně spojil materiální účinky zahájení řízení již s podáním ze dne 24. 8. 2018. O tom svědčí např. skutečnost, že při posouzení otázky promlčení práva na uzavření smlouvy o vypořádání majetku SVAK vycházel žalovaný z toho, že obec uplatnila tento nárok podáním ze dne 24. 8. 2018 (viz str. 13, první odst. napadeného rozhodnutí). Jinými slovy, materiálně nakládal žalovaný s podáním obce ze dne 10. 2. 2020 tak, že jde „jen“ o doplnění navazující na návrh ze dne 24. 8. 2018 a že řízení sp. zn. OOSČ 219/2020 je jen pokračováním řízení sp. zn. OOSČ 659/2018. Nepostupoval tedy v rozporu s § 48 odst. 1 správního řádu.
45. Žalobkyni lze proto zčásti přisvědčit v tom, že žalovaný chybně vedl řízení administrativně pod samostatnou spisovou značkou OOSČ 219/2020. Takový postup sice není správný, neboť pokud měl žalovaný za to, že účinky zahájení řízení se odvozují již od podání původního návrhu ze dne 24. 8. 2018, pak měl s návrhem ze dne 10. 2. 2020 i formálně nakládat jako s doplněním a upřesněním tohoto původního návrhu. A měl tedy i o podání ze dne 10. 2. 2020 rozhodnout pod stejnou spisovou značkou OOSČ 659/2018. Nicméně nejde o vadu, která by mohla mít vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí. Označení napadeného rozhodnutí novou spisovou značkou totiž samo o sobě nemohlo obec nikterak zkrátit na jejích procesních či hmotných právech a nemohlo mít vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí. Klíčové je, že o majetku, který obec uvedla původně jen v textu podání ze dne 24. 8. 2018 (nikoliv v jeho petitu), a v petitu návrhu ho uplatnila poprvé až v podání ze dne 10. 2. 2020 (a v navazujících podáních), rozhodl žalovaný až napadeným rozhodnutím. I z tohoto důvodu má tedy soud předmětnou námitku za nedůvodnou.

K podání obce ze dne 1. 1. 2021

46. Obec namítá, že žalovaný v napadeném rozhodnutí nezohlednil upřesnění návrhu, které učinila dne 1. 1. 2021, tj. několik dní před vydáním napadeného rozhodnutí. Touto námitkou se zabýval soud již v předchozím zrušeném rozsudku, přičemž shledal námitku důvodnou. Tento závěr potvrdil i NSS, ačkoliv výklad soudu do určité míry zkorigoval.

Konkrétně NSS v rozsudku čj. 6 As 178/2023-58 konstatoval, že žalovaný měl před vydáním napadeného rozhodnutí vyjasnit, zda podání ze dne 1. 1. 2021 směřovalo k rozšíření návrhu, či nikoliv. To však žalovaný neučinil a dopustil se tak podstatné vady v řízení. Pokud by se totiž jednalo o rozšíření předmětu řízení, bylo by povinností žalovaného postupovat podle § 41 odst. 8 a 6, jakož i podle § 36 odst. 3 správního řádu.

47. NSS tedy potvrdil, že žalovaný při vypořádání podání ze dne 1. 1. 2021 postupoval procesně vadně. Jak však ale zároveň NSS zdůraznil (bod 33), *„tato nezákonnost není specificky spojena se žádným ze 7 výroků rozhodnutí žalovaného, neboť žádný z nich se netýká té části vodohospodářského majetku, o nějž měl být předmět řízení rozšířen. Nezákonnost dopadá na rozhodnutí žalovaného jako takové, neboť bylo vydáno, aniž bylo řádně posouzeno podání ze dne 1. 1. 2021, v důsledku čehož mohlo dojít k tomu, že o části majetku nebylo rozhodnuto vůbec. K odstranění tohoto nedostatku postačuje zrušit část rozhodnutí žalovaného, protože je třeba pokračovat ve sporném řízení. V něm lze výše vytknutou vadu odstranit.“*
48. Jinými slovy, krajský soud zrušil část napadeného rozhodnutí (výroky II, IV a VI) již předchozím rozsudkem. Poté, co se žalovanému věc v tomto rozsahu vrátila, měl žalovaný vyjasnit, zda podání ze dne 1. 1. 2021 představuje rozšíření předmětu řízení o nový majetek, a v případě kladné odpovědi pak postupovat § 41 odst. 8 a 6 a podle § 36 odst. 3 správního řádu. O potencionálně nově označeném majetku podle návrhu ze dne 1. 1. 2021 lze rozhodnout v dalším řízení před žalovaným nehledě na to, zda se žalobkyně domůže také zrušení výroků I, III a V napadeného rozhodnutí. Ačkoliv tedy obec oprávněně namítá pochybení žalovaného při vypořádání jejího podání ze dne 1. 1. 2021, nemůže tato vada sama o sobě vést ke zrušení výroků I, III a V napadeného rozhodnutí, neboť nemá vliv na jejich zákonnost.
49. Námitka není důvodná.

b) Meritorní námitky

Obecná východiska

50. Jak již bylo uvedeno, předmětem soudního přezkumu jsou výroky I, III a V napadeného rozhodnutí. Tyto výroky se vztahují k majetku, který měl SVAK získat z části vlastní činností, a z části privatizací. Na tento majetek si ale zároveň činí nárok obec.
51. NSS uložil krajskému soudu zkoumat v první řadě, kdo je vlastníkem majetku *vzniklého vlastní činností* (rozuměj činností SVAK), a to jednak v době jeho vzniku, v době vystoupení obce ze SVAK, resp. v době vydání napadeného rozhodnutí. Teprve poté lze učinit závěr o tom, zda obec uplatnila nárok na majetek správnou formou a zda žalovaný rozhodl výrokem odpovídajícím tomu, jak lze o majetku rozhodnout.
52. K tomu však musí soud dodat, že právní názor vyslovený NSS nemění nic na přezkumné povaze soudního řízení, jehož účelem je přezkum zákonnosti napadeného rozhodnutí. Soud přezkoumává v plné jurisdikci zákonnost skutkových a právních závěrů, k nimž dospěl žalovaný v napadeném rozhodnutí. Soud má povinnost vyslovit vlastní názor na právní posouzení věci. Pokud však jde o skutkové posouzení věci, soud může toliko z části doplnit či zkorigovat dílčí skutková zjištění správního orgánu, neměl by však skutkové závěry správního orgánu vlastní činností zcela nahrazovat. Těžiště zjištění skutkového stavu totiž

musí ležet ve správním řízení. V opačném případě by si soud přisvojil roli správního orgánu v „nalézacím“ správním řízení, což odporuje principu dělby moci.

53. To platí tím spíše, že předmětem přezkumu je v daném případě rozhodnutí vydané žalovaným ve sporném správním řízení podle § 141 správního řádu, v němž je potlačena vyhledávací zásada. Klíčovou úlohu, pokud jde o zjišťování skutkového stavu, nesou účastníci řízení, kteří mají povinnost nejenom tvrdit, ale hlavně prokázat skutečnosti, o něž opírají svůj nárok (§ 141 odst. 4 správního řádu). Pasivitu a neunesení důkazního břemene v řízení před správním orgánem v takovém případě nelze zcela nahrazovat uplatněním nových tvrzení a důkazů až v navazujícím řízení před soudem, jehož účelem je „pouze“ přezkoumání zákonnosti napadeného rozhodnutí.
54. Pokud jde o rozložení důkazního břemene, ve sporném řízení správním se s ohledem na § 141 odst. 4 správního řádu uplatňuje primárně projednací zásada a je potlačena zásada legality (resp. zásada vyhledávací). Účastníci tedy nesou hlavní odpovědnost za řádné zjištění skutkového stavu. Neoznačí-li účastníci důkazy potřebné k prokázání svých tvrzení, vychází správní orgán při zjišťování stavu věci z důkazů, které byly provedeny. Neoznačí a nepředloží-li tedy účastník řízení důkazy prokazující skutečnosti zakládající jím tvrzený nárok, pak nemůže správní orgán v důsledku neunesení důkazního břemene takovému návrhu vyhovět.
55. Na rozložení důkazního břemene v zásadě nic nemění ani tzv. vysvětlovací povinnost, již se zabýval Ústavní soud v nálezu sp. zn. I. ÚS 987/07 ze dne 28. 2. 2008 (N 42/48 SbNU 495). Smyslem této povinnosti je umožnit a zajistit účastníkovi, který nese důkazní břemeno, přístup, k důkazům či podkladům, k nimž má přístup pouze protistrana, která sama důkazní břemeno nenese. Cílem je zajistit právo na spravedlivý proces a rovnost zbraní procesní straně, která *nemá reálnou možnost získat potřebné informace, a je tedy postižena "informačním deficitem"*. Ani v takové situaci však nedochází bez dalšího k přenesení důkazního břemene na protistranu. Účelem této procesní modifikace je účastníkovi, který je v informačním deficitu, zajistit přístup k podkladům a důkazům, s jejichž pomocí může následně unést důkazní břemeno. *Vysvětlovací povinnost* protistrany zbavuje účastníka, který je v informačním deficitu, vlastního důkazního břemene pouze tehdy, pokud protistrana nesplní svoji *vysvětlovací povinnost*.
56. Dále lze doplnit, že předmětem přezkoumávaných výroků je nejen majetek, který SVAK sám označil jako majetek, který získal vlastní činností, ale i majetek, který měl získat privatizací. Ačkoliv to tedy NSS neuvedl výslovně, bude se soud zabývat otázkou vlastnictví i ve vztahu k privatizovanému majetku.
57. A konečně, jelikož to namítá obec v žalobě, bude se soud zabývat i otázkou promlčení nároků.

Majetek nabytý vlastní činností SVAK

58. Pokud jde o tu část majetku, kterou SVAK označuje jako majetek vzniklý vlastní činností, obec primárně namítá, že jde o majetek, který sice vznikl činností SVAK, avšak vlastnictví k němu nabyla obec. SVAK poskytoval obcím pouze pomoc při organizování oprav, prodloužení vodovodního potrubí či provádění přeložek vodovodů ve vlastnictví obce. Pokud ale vybudoval za trvání členství majetek na území členské obce, činil tak na její účet a za její finanční prostředky.

59. Žalovaný (stejně jako SVAK) má naopak za to, že majetek vzniklý činností SVAK se stal jeho vlastnictvím. Na tento majetek dopadá čl. 12.6 stanov i přesto, že výslovně majetek nabytý vlastní činností SVAK neuvádí. Opačný výklad by byl podle žalovaného formalistický, nezohledňující úmysl stran a praxi mezi nimi zavedenou. Vybudování majetku financoval SVAK z prostředků na obnovu a rozvoj vodohospodářského majetku (čl. 11 stanov). SVAK tedy zajistil objednání díla (předmětného majetku), jeho provedení i realizaci, a dílo uhradil z finančních prostředků určených na obnovu a rozvoj vodovodů a kanalizací v obci Bítovčice. Majetek byl ovšem vybudován do vlastnictví SVAK, přičemž obec nepředložila důkazy, z nichž by se dalo dovodit, že předmětný majetek se stal jejím vlastnictvím a že byl dán SVAK pouze do hospodaření.
60. Žalovaný proto uzavřel, že majetek vybudovaný před 31. 12. 2000 je možné zařadit pod čl. 8.4 písm. a) poslední odrážka stanov SVAK, a majetek vybudovaný po tomto dni pod čl. 8.4 písm. b) stanov SVAK. Po vystoupení ze SVAK se obec nestala automaticky vlastníkem, neboť jím zůstal (a vždy byl) SVAK. I u majetku získaného vlastní činností SVAK (tedy pouze u tzv. místního infrastrukturního majetku, což tento konkrétní majetek podle žalovaného nesporně byl), měl SVAK povinnost tento majetek v souladu s čl. 12.6 stanov převést na obec, a to nejpozději ve lhůtě stanovené stanovami SVAK k uzavření smluv o majetkovém a finančním vypořádání, tj. do 1 měsíce (a zároveň by byla vystoupivší obec povinna vypořádat finanční částku zaplacenou nad její podíl investičních prostředků, což však tímto případě nenastalo). Převodem majetku by na obec přešlo i vlastnické právo.
61. Obec dovozuje názor, že se infrastrukturní majetek vybudovaný činností SVAK vystoupením ze svazku stal automaticky majetkem obce, z obsahu stanov a zavedené praxe SVAK. Soud však tento názor nesdílí.
62. Krajský soud se zabýval právním režimem srovnatelného majetku a výkladem stanov SVAK v rozsudku ze dne 25. 10. 2024, čj. 29 A 50/2020-219. Ten byl sice zrušen rozsudkem NSS ze dne 30. 4. 2025, čj. 7 As 294/2024-44, avšak z procesních důvodů, které se meritorních závěrů vyslovených v uvedeném rozsudku krajského soudu nikterak nedotýkají. Soud se přitom ztotožňuje s výkladem, který v již citovaném rozsudku predestřel.
63. Jak soud uvedl v cit. rozsudku čj. 29 A 50/2020-219, vlastnictví ke spornému vodohospodářskému majetku (resp. otázku titulu, od něhož je vlastnické právo odvozováno) je nutno vykládat v souladu se stanovami a s právní úpravou § 38 odst. 1 zákona č. 250/2000 Sb., dle níž *„svazek obcí hospodaří s majetkem, který ze svého vlastního majetku vložily do svazku obcí jeho členské obce podle stanov svazku obcí, a dále s majetkem, který získal svou vlastní činností“*. Podle tohoto ustanovení je možné, aby svazky obcí vlastnily majetek, tj. majetek získaný vlastní činností (viz rozsudek NSS ze dne 24. 6. 2021, č. j. 7 As 363/2020-48, bod 18). Zároveň je jisté možné, aby jiné subjekty na svazek obcí převedly vlastnické právo (avšak stále v souladu s § 38 odst. 2 zákona č. 250/2000 Sb.). Pro zodpovězení dané otázky jsou dále relevantní ustanovení stanov SVAK přijatých dne 11. 12. 2001 ve znění dodatku č. 1 schváleného dne 11. 5. 2004 a dodatku č. 2 ze dne 2. 1. 2007. Klíčovými jsou zejména ustanovení, která stanoví jednotlivé kategorie majetku, s nímž svazek hospodaří (čl. 8.4 a 8.5), a dále ustanovení obsahující pravidla pro zdroje příjmů svazku (čl. 9.7 až 9.9), hospodaření (čl. 11.1) i vypořádání majetku po vystoupení obce ze svazku (čl. 12.6 a 12.7).
64. Dle čl. 3.3 písm. a) stanov patří mezi hlavní činnosti svazku *„zavádění, rozšiřování a zdokonalování vodohospodářských zařízení a trubních sítí“*. Dle písm. b) tohoto článku pak mezi vedlejší činnosti svazku patří *„zajišťování obnovy ČOV, vodovodů a kanalizací, zdrojem*

budou veškeré výnosy ze všech aktivit svazku. O využití prostředků rozhoduje valná hromada svazku“.

65. Podle čl. 8.4 platí: „Svazek vede odděleně evidenci majetku sloužícího k zásobování vodou, odvádění a čištění odpadních vod (dále jen *infrastrukturní majetek*). Evidence je vedena podle níže uvedených skupin majetku a jednotlivých členských obcí:
 - a) majetek nabytý do vlastnictví do 31. 12. 2000:
 - majetek získaný na základě Dohody o bezúplatném převodu majetku mezi svazkem a Fondem národního majetku Praha
 - majetek získaný na základě převodů podle zák.č. 92/1991 Sb. a č. 171/1991 Sb. ve znění pozdějších předpisů
 - převodem od obcí podle § 20a odst. 3 zákona č. 367/1990 Sb., o obcích ve znění pozdějších předpisů
 - majetek získaný na základě darovacích, kupních či jiných smluv o převodu vlastnického práva
 - majetek nabytý vlastní činností
 - b) majetek nabytý svou vlastní činností po 31.12.2000 (§ 38 zákona č. 250/2000 Sb.)
 - c) majetek, který do hospodaření svazku vložily ze svého vlastního majetku členské obce po 31.12.2000 a který zůstává ve vlastnictví těchto obcí podle ustanovení § 38 zákona č. 250/2000 Sb.
 - d) *infrastrukturní majetek svazku se dále dělí na:*
 - *společný infrastrukturní majetek, uvedený v příloze č. 2 těchto stanov dle stavu ke dni 31.10.2001, který bude průběžně aktualizován způsobem uvedeným v čl. 18 stanov. Příloha č. 2 je nedílnou součástí těchto stanov.*
 - *místní infrastrukturní majetek, tj. takový, který slouží pouze jedné obci“.*
66. Podle čl. 8.5 pak platí následující: „Svazek hospodáří s majetkem, ke kterému nabyl a nabude vlastnické právo a dále s majetkem, který členské obce z vlastního majetku vložily do svazku a do hospodaření svazku. Majetek vložený obcí do hospodaření svazku zůstává ve vlastnictví obce. Vložením majetku obcí do hospodaření svazku přecházejí na svazek veškerá práva s výhradou majetkových práv, která jsou vyhrazena dle § 85 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, zastupitelstvu obce. Rozsah majetkových práv přenesených na svazek bude specifikován ve smlouvě o vkladu majetku do hospodaření.“
67. Podle čl. 9.1 je svazek samostatným právním subjektem, samostatně hospodařícím na svůj účet a nesoucím právní a majetkovou odpovědnost za svou činnost. Hospodaření svazku upravuje zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů.
68. Podle čl. 9.7 svazek zajišťuje a sdružuje finanční prostředky pro obnovu a rozvoj vodovodů, kanalizací a ČOV obcí, které jsou jeho členy. Zdrojem těchto prostředků jsou zejména: - členské příspěvky sdružených obcí, - nájemné dle smlouvy s provozovatelem vodovodů a kanalizací, - státní a jiné dotace, - dotace a dary právnických a fyzických osob, - úroky z vkladů na účtech svazku, - nájemné a ostatní výnosy z hospodaření s majetkem svazku a majetkem obcí, ke kterému obce převedly právo hospodaření, - případné další příjmy.
69. Podle čl. 9.8 je použití finančních prostředků stanoveno rozpočtem svazku, schváleným na příslušný rok valnou hromadou. V rozpočtu je zahrnuto použití finančních prostředků na investiční výstavbu, obnovu a rozvoj vodovodů a kanalizací, nezbytné provozní náklady svazku, mzdy zaměstnanců a odměny funkcionářů svazku.

70. Podle čl. 9.9 *požadavky na poskytnutí finančních prostředků na obnovu a rozvoj a investiční výstavbu vodovodního a kanalizačního zařízení předkládají obce a smluvní provozovatel do 30.10. pro rok následující. Finanční prostředky, které svazek získá, se po odečtení nezbytných provozních nákladů svazku, zpravidla rozdělí na obnovu a rozvoj vodárenských a kanalizačních zařízení v jednotlivých obcích svazku, v poměru výše hodnoty jejich infrastrukturního majetku ve svazku. Rozdělení a použití finančních prostředků schvaluje valná hromada.*
71. Podle čl. 11.1 *svazek hospodáří s vyrovnaným účtem, kdy jsou veškeré získané finanční prostředky po odpočtu nezbytných nákladů na provoz svazku, použity na investiční výstavbu, obnovu a rozvoj vodovodů a kanalizací v členských obcích. Svazek nevytváří zisk.*
72. Podle čl. 12.6 *vystoupí-li obec dle čl. 12.4 písm. a) ze svazku, je svazek povinen obci vrátit vložený majetek a majetek, který byl do svazku převeden dle privatizačního projektu, včetně technického zhodnocení na tomto majetku provedeném, majetek vybudovaný svazkem z podílu obce na nájemném ze svazku či z vlastního rozpočtu obce a majetek pořízený pro potřeby obce s jejím finančním příspěvím, avšak bez podílu na společném zařízení vodovodů a kanalizací, jehož seznam je uveden v příloze č. 2 stanov. Tento majetek je nedělitelný a zůstává majetkem svazku. Seznam společného majetku nelze rozšířit o další majetek bez souhlasu zastupitelstva obce, o jejíž majetek by se seznam rozšiřoval.*
73. Podle čl. 12.7 *u místního infrastrukturního majetku, který byl vybudován a vložen do svazku v době členství obce ve svazku, musí obec provést při vystoupení ze svazku finanční vypořádání v závislosti na zdrojích, ze kterých bylo vodárenské nebo kanalizační zařízení vybudováno. Obec je povinna finančně vypořádat jen tu část, kterou na vybudování zařízení přispěl svazek nad podíl investičních prostředků příslušející obci dle vloženého majetku. V případě, že náklady na pořízení věci byly hrazeny z úvěru, uhradí vystupující obec i úroky z tohoto úvěru. Dále je obec povinna poukázat svazku finanční prostředky ve výši DPH, vyměřené v souvislosti s převodem místního infrastrukturního majetku.*
74. Z obsahu stanov tak plyne, že SVAK je samostatnou právnickou osobou, hospodáří s vlastním majetkem a majetkem, který mu svěřily obce do hospodaření. Nakládá přitom s vlastními finančními prostředky, které získává z vlastních příjmů (9.1, 9.7 a 9.8 stanov). Mezi tyto příjmy patří členské příspěvky obcí, i příjmy z pronájmu vodohospodářského majetku od provozovatele (VAS) a to včetně nájemného z majetku, který na SVAK převedly obce, i z majetku, k němuž má SVAK pouze právo hospodaření (čl. 9.7). Nejde tedy o finanční prostředky ve vlastnictví obce, jak tvrdí žalobkyně. Obec má toliko právo na to, aby poměrná část získaných příjmů byla využita *na obnovu a rozvoj vodárenských a kanalizačních zařízení* na jejím území (čl. 9.9). SVAK financuje budování majetku z vlastních finančních prostředků, přičemž, jak uvedl žalovaný v napadeném rozhodnutí, výše nákladů na budování v daném případě nepřesáhla poměrnou výši investičních finančních prostředků příslušících na obnovu a rozvoj majetku na území obce Bítovčice. SVAK tak ani po obci nepožaduje finanční vypořádání dle čl. 12.7 stanov.
75. Nelze souhlasit s obcí, že byl majetek vybudovaný z finančních prostředků náležejících obci. Zdrojem těchto prostředků byly sice (mimo jiné) členské příspěvky obcí i nájemné z majetku obce svěřeného do hospodaření SVAK. Ten s nimi ale hospodařil na svůj účet a právně za svoji činnost odpovídal. Rozdělení a použití finančních prostředků schvalovala valná hromada SVAK, v níž měla obec svého zástupce. Jednou z hlavních činností SVAK bylo rozšiřování vodohospodářských zařízení a trubních sítí (čl. 3.3 stanov), k čemuž sloužily jak členské příspěvky všech členských obcí svazku, tak i další příjmy SVAK (podpůrně srov.

rozsudek NSS čj. 7 As 363/2020-48, body 19 a 20). Majetek, který SVAK vybudoval, tak podle stanov také logicky připadl do vlastnictví SVAK jako majetek vytvořený vlastní činností v souladu s čl. 8.4 písm. a) nebo b) stanov. Jiný závěr nelze ze znění stanov dovodit.

76. Nesprávná je tudíž již výchozí úvaha obce, podle níž by se veškerý vodohospodářský majetek vzniklý činností SVAK na území obce z finančních prostředků určených na obnovu a rozvoj vodárenských a kanalizačních zařízení (čl. 9.9 stanov) měl stát automaticky vlastnictvím obce a SVAK nemůže být jeho vlastníkem. Takový závěr ze stanov nevyplývá a nedokládá ho ani žádná z písemností, které jsou součástí správního spisu, písemnosti předložené obcí ani písemnosti, které soudu předložil SVAK. Zejména písemnosti, které označil SVAK jako nabývací tituly k dotčenému majetku, potvrzují, že činnosti týkající se výstavby dotčeného majetku prováděl SVAK vždy svým jménem a na svůj účet. Ze smluv, faktur, vyúčtování ani účetních dokladů nevyplývá, že by se obec těchto činností sama účastnila, uzavírala smlouvy, provedená (vybudovaná) díla (majetek) přebírala, aktivně se na budování majetku podílela anebo že majetek vzniklý činností SVAK nabyla do svého vlastnictví.
77. Soud musí v této situaci poznamenat, že obec ve vyjádření ze dne 24. 1. 2025 namítá, že listiny předložené SVAK a označené jako nabývací tituly ve skutečnosti neprokazují, že majetek vzniklý činností SVAK se stal jeho majetkem. Podle soudu z těchto listin plyne, že SVAK na svůj účet objednal, zajistil provedení, uhradil a převzal stavby, které jsou součástí vodovodní sítě na území obce Bítovčice. Jde pravděpodobně o majetek označený v návrhu inventárním číslem MSJV6051860 (Bítovčice – vodovod přepojení), MSJV6051870 (Bítovčice – přeložka vodovodní) a MSJV6054070 ((Bítovčice – odbočení vod. řádu). Tyto činnosti přitom SVAK zajistil bez účasti obce, která se na výstavbě přímo nepodílela. Pokud jde o položky označené v návrhu inventárním číslem MSJV6051870 (VP ŘAD- PŘÍVODNÝ a ZÁSOBOVACÍ) a inv. č. 5186 (vodovodní přípojka TJ Sokol), zřejmě se k nim přímo neváže žádná z listin předložených SVAK.
78. Žalobkyně sice tvrdí, že SVAK vedl evidenci vlastního majetku ledabyly, neumožnil obci nahlédnout do majetkové evidence a lze tedy jen s obtížemi identifikovat, jaký majetek vlastně má povinnost vydat či předat obci. Pokud tomu tak skutečně bylo, pak nemůže jít takový postup k tíži žalobkyně. Na druhou stranu, ze stanov SVAK jasně plyne obecný režim, podle něhož se majetek vzniklý vlastní činností SVAK stává majetkem SVAK, a nikoliv obce. Pokud by tomu mělo být jinak, pak by se SVAK a obec museli od tohoto obecného režimu smluvně odchýlit, anebo by musela nastat nějaká jiná zákonem předvídaná právní skutečnost, z níž by plynulo, že se vlastníkem sporného majetku nestal SVAK, ale obec. Nic takového ale žalobkyně ani netvrdila ani neprokázala. Pro věc je tudíž podstatné, že žádná z předložených listin neprokazuje, že vlastníkem majetku vytvořeného svazkem se mohla stát obec.
79. Takovým důkazem není ani rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 5. 2004, čj. 6705/2004 OLVHZ, kterým získala VAS povolení k provozování vodovodních a kanalizačních zařízení. Na straně 4 daného rozhodnutí se skutečně uvádí, že jedním z podkladů, na základě nichž bylo povolení vydáno, je i *smlouva o vkladu majetku do hospodaření uzavřená mezi vlastníkem a Svazem vodovodů a kanalizací ze dne 9.6.2003*. Z toho by se skutečně dalo dovodit, že část vodohospodářského majetku uvedeného v povolení nebyla ve vlastnictví SVAK. Nicméně tato zmínka neprokazuje, jakého konkrétního majetku a jaké obce se daná

smlouva týkala, ani to, zda daný majetek byl ve vlastnictví obce i v době jejího vystoupení ze SVAK a vydání napadeného rozhodnutí.

80. Ani stesky žalobkyně na to, že z předložených smluv (součást svazku nabývacích titulů) plyne, že z nich měly prospěch třetí osoby (dodavatelé SVAK) nic relevantního nepřináší. Otázka výše ceny za provedení díla není předmětem soudního přezkumu ani sporného řízení vedeného žalovaným.
81. Opírá-li tedy obec tvrzení o svém vlastnictví k majetku pouze o údajnou praxi týkající se nabývání majetku (vybudovaného činností SVAK) obcemi, která má vyplývat ze stanov SVAK, nelze jí přisvědčit. K tomu, aby se obec stala vlastníkem majetku, který vybudoval SVAK, by musela nastat jiná právní skutečnost, která by vedla ke vzniku vlastnického práva obce. Příkladem mohlo být uzavření smlouvy o převodu investorství, kterou se SVAK uzavřela obec Luka nad Jihlavou (srov. rozsudky NSS ze dne 28. 3. 2024, čj. 10 As 266/2023-76, ze dne 17. 5. 2023, čj. 10 As 350/2022-56, a ze dne 25. 4. 2023, čj. 8 As 224/2021-182). Existenci obdobného smluvního ujednání či jiné právní skutečnosti zakládající její vlastnické právo k nově vytvořenému majetku však obec netvrdila, ani nedoložila důkazy, z nichž by vyplývalo, že se stala vlastníkem majetku, jenž byl vybudován činností SVAK.
82. Přitom soud nesdílí názor, že obec s ohledem na informační deficit neměla možnost prokázat nabytí vlastnického práva vzniklého činností SVAK. Aby obec nabyla majetek vytvořený činností SVAK do svého vlastnictví, musel by být takový majetek smluvně (nebo na základě jiné právní skutečnosti) vyloučen z obecného režimu upraveného ve stanovách SVAK. Obec a SVAK by tak musely uzavřít smlouvu, z níž by vyplývalo, že se režim upravený ve stanovách neuplatní a že majetek vzniklý činností SVAK nabude do svého vlastnictví přímo obec. Nebo by musela nastat jiná právní skutečnost zakládající vlastnictví obce. Nic takového ale obec netvrdila ani neprokázala. Pokud by obec takové ujednání uzavřela, pak by příslušnou smlouvu měla také mít ve své dispozici. Jestliže naopak takovou smlouvu nedisponuje, pak se nemůže spoléhat výlučně na vysvětlovací povinnost SVAK. Obdobně by tomu bylo i tehdy, pokud by mělo vlastnické právo obce k nově vytvořenému majetku mělo vzniknout na základě jiné právní skutečnosti, než smluvním ujednáním se SVAK. Nejde tak o situaci, kdy by obec byla v informačním deficitu, jak to zmiňuje žalobkyně citovaný nálezný Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 987/07. SVAK nenese důkazní břemeno ve vztahu k prokázání (negativní) skutečnosti, že odpovídající smlouva uzavřena nebyla nebo že nenastala jiná právní skutečnost s obdobnými právními následky.
83. Jedinou relevantní argumentací, která je způsobilá zpochybnit závěr o vlastnictví SVAK k předmětnému majetku, tak představuje tvrzení žalovaného a obce, že sporný majetek není samostatnou věcí v právním smyslu, ale pouze součástí většího celku vodohospodářského majetku, tedy že jde o pouhou součást jiné části vodohospodářského majetku, která má povahu věci hlavní. Pokud určitá část vodohospodářského věc sama o sobě není samostatnou věcí, tvoří pouze součást věci hlavní podle § 505 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, v znění pozdějších předpisů. Součást věci hlavní nemůže být samostatně předmětem majetkových dispozic. Nelze ji samostatně převést, ani k ní nabýt vlastnické právo. Sdílí osud věci hlavní.
84. Při posouzení této otázky je třeba vyjít z judikatury civilních soudů. Jednotlivé části vodovodní či kanalizační sítě mohou podle Nejvyššího soudu tvořit samostatné věci. Vodovodní řad je samostatnou stavbou ve smyslu občanského práva a samostatnými stavbami jsou i vodárenské objekty. Proto samotná okolnost, že na vodovodní řad jsou

připojeny vodárenské objekty, nečiní z těchto věcí věc jedinou v právním režimu hlavní věci a její součástí potud, že vodovodní řad by představoval věc hlavní a vodárenské objekty jeho součástí, a to bez ohledu na funkční propojenost (rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 10. 12. 2009, sp. zn. 22 Cdo 944/2007, srov. též rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 27. 10. 2020, sp. zn. 22 Cdo 1238/2020). I více vodovodních řadů, které na sebe funkčně navazují, může mít povahu samostatných věcí za předpokladu, že je lze oddělit aniž se tím znehodnotí, např. tím, že ztratí svoji hospodářskou funkci (§ 505 občanského zákoníku). Naopak pokud je určitá část potrubí zcela závislá na jiné části potrubí (zejména stavebně-technicky a hospodářskou funkcí) a nelze ji provozovat samostatně, zůstává součástí hlavního řadu.

85. Pro posouzení věci je tedy klíčové zodpovědět též otázku, zda jde o samostatné věci nebo pouze součást věci hlavní. Tuto otázku však v daném případě žalovaný dosud nehodnotil. Jde přitom o klíčovou skutkovou otázku, na jejímž posouzení záleží rozhodnutí ve věci samé. Pokud totiž některá/některé z věcí či součástí vodohospodářského majetku, jehož vydání, resp. vypořádání se obec domáhala, tvoří pouze součást rozsáhlejšího vodovodního řadu (majetku), pak lze oprávněnost nároku obce posoudit pouze poté, co bude postaveno na jisto, kdo je vlastníkem věci hlavní.
86. Otázkou, zda vodohospodářský majetek, který je předmětem výroků I, III a V, je či není samostatnou věcí, se ovšem žalovaný dosud nezabýval. Z tohoto důvodu je napadené rozhodnutí nedostatečně skutkově podložené a nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů.
87. Soud si je vědom toho, že obec, ale i sám žalovaný vznesli argumentaci týkající se otázky rozlišení věci hlavní a její součásti až v průběhu řízení před soudem, a to navíc až poté, co NSS zrušil předchozí rozhodnutí krajského soudu. Nicméně jde o skutkovou otázku, kterou se měl žalovaný zabývat při rozhodování ve sporu mezi obcí a SVAK i bez námítky. Musí se totiž vždy ujistit, zda konkrétní část vodohospodářského majetku, jehož se obec domáhá, je samostatnou věcí. V opačném případě by mohlo dojít k situaci, kdy žalovaný rozhodne o předání (vydání) určité součásti vodohospodářského majetku, která není samostatnou věcí v právním smyslu, v rozporu s tím, kdo je vlastníkem věci hlavní, od něhož se odvozuje i vlastnictví součástí. To by ve výsledku vedlo k rozdělení jedné věci hlavní na dvě či více samostatných věcí. Žalovanému ovšem nepřísluší pravomoc rozhodovat o dělení vodohospodářského majetku, a proto musí sám z vlastní úřední povinnosti povahu sporné části vodohospodářského majetku zkoumat.
88. Soud si je také vědom toho, že mu NSS ve zrušujícím rozsudku čj. 6 As 178/2023-58 uložil *posoudit, kdo je vlastníkem majetku vytvořeného vlastní činností svazku*. Tímto závěrem však NSS zavázal soud v situaci, kdy ještě žádný z účastníků řízení ani osoba zúčastněná na řízení nenastolili otázku právní povahy majetku, jehož předání se obec návrhem domáhala. NSS tedy logicky neměl důvod zohlednit okolnost, že některé části majetku vytvořeného činností SVAK mohou být jen součástí jiné věci hlavní. Krajský soud je nyní před touto otázkou postaven tzv. v první linii, neboť ani žalovaný ve správním řízení nezkoumal, zda předmětný majetek představuje samostatné věci nebo jen součásti jiné věci hlavní. Logicky pak nejsou ve správním spise založeny podklady, na základě nichž by bylo možné uvedenou otázku posoudit.
89. Jak již bylo řečeno, účelem soudního řízení není zcela nahradit chybějící zjištění a úvahy, které měly být předmětem předcházejícího správního řízení a napadeného rozhodnutí. S ohledem na nedostatek podkladů ve správním spise by nyní soud musel přistoupit k podstatnému doplnění dokazování s cílem zjistit, zda požadovaný majetek je samostatnou

věcí, nebo jen součástí jiné věci hlavní, a kdo je jejím vlastníkem. Tím by však soud zcela vystoupil z přezkumné role, která je mu svěřena, a zcela by nahradil chybějící zjištění a úvahy správního orgánu (žalovaného). Za dané situace nemůže soud otázku vlastnictví majetku vytvořeného činností SVAK definitivně posoudit. Brání mu v tom nedostatek podkladů obsažených ve správním spise i absence jakýchkoliv úvah stran povahy tohoto majetku v napadeném rozhodnutí. Soud proto shledal, že napadené rozhodnutí je v rozsahu, v němž žalovaný rozhodl ve výrocích I, III a V napadeného rozhodnutí o majetku, jenž měl být vytvořen vlastní činností SVAK (a provozní a majetkové evidenci k němu), nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů.

90. V dalším řízení tedy žalovaný znovu posoudí, zda majetek, který označuje SVAK jako majetek nabytý vlastní činností, je ve vlastnictví SVAK. Obecně přitom platí, že podle obsahu stanov takový majetek zpravidla nabývá do svého vlastnictví přímo SVAK, a nikoliv obce. Teoreticky je možné, že SVAK a obec mohli v minulosti smluvně ujednat odlišný režim, což ovšem obec dosud netvrdila ani neprokázala. Vzhledem k pochybnostem o právní povaze nárokováného majetku, který měl vzniknout činností SVAK, se dále žalovaný musí zabývat i otázkou, zda jde vždy o samostatnou věc, nebo jen o součást věci hlavní. Pokud jde o věc samostatnou, bude žalovaný vycházet z toho, že pokud vznikla vlastní činností SVAK, pak se obec nestala vlastníkem, ledaže by obec prokázala opak. Pokud ale nárokováný majetek představuje jen součást věci hlavní, odvozuje se jeho vlastnictví od vlastnictví oné věci hlavní.
91. Další postup bude záviset na tom, kdo je vlastníkem daného majetku. Jestliže žalovaný zjistí, že vodohospodářský majetek je samostatně nebo jako součást jiné hlavní věci ve vlastnictví obce, pak je na místě návrhu vyhovět a uložit SVAK povinnost vydat takový majetek obci. V této souvislosti je třeba zdůraznit, že vlastnické právo se nepromlčuje. Naopak pokud žalovaný zjistí, že je majetek ve vlastnictví SVAK a dosud nebyl obci vydán, pak se lze jeho vrácení domoci pouze skrze smlouvu o majetkovém vypořádání účasti obce ve SVAK podle čl. 12.4 stanov (s výjimkou nedělitelného společného majetku uvedeného v příloze č. 2 stanov). V takovém případě, by měl žalovaný vyzvat obec k úpravě petitu návrhu, který by měl správně znít na nahrazení prohlášení vůle SVAK k uzavření smlouvy o majetkovém vypořádání účasti obce na SVAK. Nedojde-li k úpravě petitu návrhu a zároveň nebude vyvrácen závěr o vlastnickém právu SVAK, pak bude namíste návrh zamítnout.
92. A konečně je třeba uvést, že žalovaný v dalším řízení zohlední také rozhodnutí ze dne 26. 8. 2025, čj. KUJI 73258/2025, kterým žalovaný již rozhodl o některých částech majetku, jehož předání se obec domáhala návrhem podaným v nyní projednávané věci. Je zjevné, že o tomtéž předmětu nelze rozhodnout dvakrát (překážka *rei administratae*). Pokud tedy již o některé části majetku bylo pravomocně rozhodnuto, bylo by na místě řízení v tomto rozsahu zastavit pro překážku věci pravomocně rozhodnuté [§ 66 odst. 1 písm. h) ve spojení s § 48 odst. 2 správního řádu].

Privatizovaný majetek

93. Jak již soud upozornil, předmětem výroků I, III a V napadeného rozhodnutí je též položka obsahující tzv. privatizovaný majetek. Jde konkrétně o položku VODOJEM2X100M3-BÍTOVČICE pod inventárním číslem MSJV6019853, původně NPRI/1985. Obec se domáhala toho, aby žalovaný uložil SVAK tento majetek předat obci spolu s majetkovou a provozní evidencí a aby rozhodl o určení vlastnického práva obce k tomuto majetku.

94. Žalovaný návrh zamítl, přičemž dospěl k závěru, že vlastníkem privatizovaného majetku se od okamžiku realizace privatizačního projektu stal SVAK a vlastnictví obci nikdy nesvědčilo a nesvědčí. Vztahuje se na něj však čl. 12.6 stanov, podle něhož *je svazek povinen obci vrátit [i] majetek, který byl do svazku převeden dle privatizačního projektu, včetně technického zhodnocení na tomto majetku provedeném, avšak bez podílu na společném zařízení vodovodů a kanalizací, jehož seznam je uveden v příloze č. 2 stanov.* Stejně jako v případě majetku vytvořeného činností SVAK však žalovaný dospěl k závěru, že nárok obce na vrácení majetku je promlčený.
95. Obec proti tomu namítá, že daný majetek nabyla *ex lege* na základě zákona č. 172/1991 Sb. a poskytla SVAK pouze právo hospodaření. Dohodu s FNM uzavřela a podepsala za SVAK jeho tajemnice, ačkoliv k tomu neměla oprávnění ani zmocnění. Dohoda je proto neplatná.
96. Soud k této námitce uvádí, že mezi účastníky není sporu o tom, že vodovod byl součástí privatizačního projektu, na jehož základě byl vodohospodářský majetek převeden na SVAK. Obec sice tvrdí, že dotčený vodohospodářský majetek (vodojem) neměl být předmětem privatizace státního podniku Jihomoravské vodovody a kanalizace, neboť se obec stala jeho vlastníkem ještě před privatizací. Tomuto tvrzení však soud nemůže přisvědčit.
97. Podle § 1 odst. 1 zákona č. 172/1991 Sb. *do vlastnictví obcí dnem účinnosti tohoto zákona přecházejí věci z vlastnictví České republiky, k nimž ke dni 23. listopadu 1990 příslušelo právo hospodaření národním výborům, jejichž práva a závazky přešly na obce a v hlavním městě Praze též na městské části, pokud obce a v hlavním městě Praze též městské části s těmito věcmi ke dni účinnosti tohoto zákona hospodařily.* Podle odst. 2 *do vlastnictví obcí dnem účinnosti tohoto zákona přecházejí dále věci z vlastnictví České republiky, s nimiž začaly obce a v hlavním městě Praze též městské části hospodařit po 23. listopadu 1990 způsobem obdobným právu hospodaření, jestliže s nimi takto hospodařily ke dni účinnosti tohoto zákona.*
98. Obec se opírá především o skutečnost, že privatizovaný majetek (VODOJEM 2x100 m³ – Bítovčice) byl vybudovaný v 80. letech minulého století v akci Z místními občany, přičemž stavebníkem a investorem byl MNV Luka nad Jihlavou, který s tímto majetkem také následně hospodařil. Lze s ní souhlasit, že z předloženého vodohospodářského povolení ze dne 23. 6. 1983, kolaudačního rozhodnutí ze dne 7. 8. 1987, protokolu o místním šetření v rámci kolaudačního řízení ze dne 28. 7. 1987 a z protokolu o závěrečném hodnocení stavby akce Z ze dne 30.12. 1987 skutečně plyne, MNV Luka nad Jihlavou jako stavebník a investor vybudoval v rámci akce Z stavbu označenou jako *Posílení vodovodu Velký Beranov -Luka nad Jihlavou* zahrnující také vodojem 2x100 m³ pro Bítovčice. Nicméně tato skutečnost podle soudu neprokazuje, že MNV Luka nad Jihlavou nebo dokonce obec Bítovčice uvedený majetek následně provozovali a měli k němu právo hospodaření. Uvedený majetek, byť jej vybudoval místní národní výbor (jako orgán státní moci a správy), se stal majetkem státu. Místní národní výbor Luka nad Jihlavou s tímto majetkem mohl teoreticky maximálně hospodařit. Ani tuto skutečnost však žalující obec neprokázala, neboť žádná z dostupných listin nepotvrzuje, že před privatizací s vodojemem hospodařil někdo jiný než státní podnik Jihomoravské vodovody a kanalizace.
99. Ze stanov SVAK plyne, že majetek získaný na základě Dohody o bezúplatném převodu majetku mezi SVAK a FNM, tj. privatizovaný vodohospodářský majetek náleží do vlastnictví SVAK [čl. 8.1 a 8.4 písm. a) první odrážka stanov]. Mezi tento privatizovaný majetek zjevně patří i předmětný vodojem. To plyne ze samotné dohody o bezúplatném převodu majetku uzavřené mezi svazkem a FNM dne 1. 7. 1994. Touto smlouvou FNM

převědl na SVAK vlastnické právo k majetku jmenovitě uvedenému v přílohách smlouvy. Položka VODOJEM2X100M3-BÍTOVČICE pod inventárním číslem 2-01985 je uvedena v protokolu, který je druhou přílohou dohody. Skutečnosti plynoucí z těchto listin obec nikterak nevyvrátila a neprokázala opak.

100. Smlouva o bezúplatném převodu majetku uzavřená mezi SVAK a FNM dokládá, že i když nebyl stavebníkem ani investorem majetku, právo hospodaření bylo převedeno právě na státní podnik Jihomoravské vodovody a kanalizace. Bez toho, že státní podnik získal právo s majetkem hospodařit, by nemohl být zahrnut do privatizačního projektu. Vše tedy nasvědčuje tomu, že státní podnik Jihomoravské vodovody a kanalizace získal k tomuto vodojemu právo hospodaření v době po jeho vybudování a před jeho privatizací. To podle soudu není nelogické, neboť právě tato organizace byla v té době pověřena provozováním tehdejší vodovodní a kanalizační sítě na Jihlavsku. Zvlášť v situaci, kdy byly vodovodní řady na území dnešní obce Bítovčice napojeny na centrální Jihlavskou vodovodní soustavu se jeví jako nelogické, aby hospodaření s tímto provozně souvisejícím majetkem bylo svěřeno jiné organizaci než státnímu podniku Jihomoravské vodovody a kanalizace.
101. K přechodu do vlastnictví obcí podle § 1 zákona č. 172/1991 Sb. došlo pouze při splnění zákonem stanovených podmínek. K majetku buď musel mít ke dni 23. listopadu 1990 právo hospodaření dřívější národní výbor, jehož práva a závazky přešly na obec, anebo s ním musela obec alespoň hospodařit po 23. listopadu 1990 způsobem obdobným právům hospodaření. Obec v daném případě neprokázala, že byla alespoň jedna z těchto podmínek splněna, a že tedy byl majetek z privatizace vyloučen. Její námitka proto nemůže obstát. Nad rámec toho odkazuje soud i na § 10 odst. 3 zákona č. 92/1991 Sb., o podmínkách převodu majetku státu na jiné osoby, ve znění zákona č. 210/1993 Sb., a na judikaturu soudů (zejm. usnesení Ústavního soudu ze dne 9. 5. 1998, sp. zn. III. ÚS 380/97, č. 27, sv. 10 Sb. ÚS, a stanovisko obchodního a občanskoprávního kolegia Nejvyššího soudu Opjn 1/93, Cpjn 102/93), z nichž plyne, že rozhodování o privatizaci nepodléhá soudnímu přezkumu.
102. Na závěr o vlastnictví SVAK nemá vliv ani čl. 8 zakladatelské smlouvy svazku. Obce se tímto ujednáním zavázaly do 3 měsíců po schválení privatizačního projektu převést bezúplatně veškerý vodohospodářský majetek, který vlastní, do vlastnictví svazku. Zároveň ale také výslovně souhlasily s tím, aby majetek, který jim měl připadnout dle privatizačního projektu, byl převeden přímo do vlastnictví SVAK. V případě předmětného vodojemu se jednalo právě o takový případ, kdy privatizovaný majetek nabyl přímo SVAK. Účelem čl. 8 zakladatelské listiny SVAK bylo, aby se privatizovaný majetek stal ve výsledku majetkem SVAK, s čímž zúčastněné obce, tedy i žalobkyně, vyslovily souhlas. Tvrzení obce se v situaci, kdy v době svého členství ve SVAK (přes 20 let) jednala tak, jako by dotčený vodohospodářský majetek náležel do vlastnictví SVAK, a nedomáhala se nijak svého vlastnického práva a vydání vodojemu (nic takového ani netvrdila), jeví přinejmenším jako překvapivé.
103. Soud v této souvislosti poznamenává, že shodný závěr ohledně vlastnictví SVAK k privatizovanému majetku vyslovil v obdobné věci zdejší soud již v rozsudku ze dne 18. 1. 2024, čj. 30 A 74/2022-292, který byl potvrzen rozsudkem NSS ze dne 19. 12. 2024, čj. 10 As 48/2024-62.
104. Obec dále namítá neplatnost dohody SVAK a FNM. Důvodem má být skutečnost, že dohodu podepsala tehdejší tajemnice SVAK, která k tomu nebyla oprávněna ani zmocněna. Touto otázkou se zabýval již Okresní soud v Jihlavě v rozsudku ze dne 13. 11. 2017,

čj. 20 C 248/2016-593 (str. 13), s jehož závěry se krajský soud ztotožňuje. Byť se jednalo o uzavření jiné smlouvy mezi SVAK a FNM, situace byla obdobná, neboť i zde žalobce namítal neplatnost dohody o bezúplatném převodu majetku. Okresní soud v Jihlavě konstatoval, že podepisování smluv o převodu majetku na SVAK zjevně nepatřilo mezi obvyklé činnosti tajemnice SVAK (srov. čl. 12 tehdejšího znění stanov) a nebylo prokázáno ani zvláštní zmocnění k takovému jednání. I tak ale lze dospět k závěru, že práva a povinnosti ze smlouvy o bezúplatném převodu majetku uzavřené mezi SVAK a FNM vznikly přímo SVAK, neboť se toto právní jednání týkalo předmětu činnosti SVAK a současně FNM nemohl vědět, že tajemnice překračuje svoji obvyklou pracovní náplň (§ 20 odst. 2 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů). I v případě, že by tajemnice nebyla oprávněna k podpisu dohody s FNM, neměl by takový nedostatek vliv na její účinnost a platnost.

105. Pokud jde o dodatečně uplatněné námitky obce týkající se tvrzené neplatnosti dohody o převodu movitého majetku ze dne 30. 12. 1996, resp. 20. 12. 1996, konstatuje soud, že tato argumentace je mimoběžná s předmětem sporu, jehož posouzením se soud nyní zabývá. Podle této smlouvy měla obec převést na SVAK majetek, o němž rozhodl žalovaný výrok II, IV a VI napadeného rozhodnutí. Na právní režim majetku uvedeného v nyní přezkoumávaných výrocích I, III a V napadeného rozhodnutí nemůže mít namítaná neplatnost dané dohody žádný vliv.
106. Lze tak shrnout, že z dostupných písemností, které jsou součástí správního a soudního spisu, plyne, že privatizovaný majetek (VODOJEM2X100M3-BÍTOVČICE), na který si obec činí nárok, je ve vlastnictví SVAK. Zároveň ale nepatří toto zařízení mezi společný (tzv. nedělitelný) majetek uvedený ve stanovách SVAK v příloze 2. Za této situace se obec může domáhat vydání tohoto majetku podle čl. 12.6 stanov SVAK. Podle tohoto článku je SVAK povinen obci „vrátit“ (ve smyslu převodu vlastnického práva) mimo jiné „majetek, který byl do svazku převeden dle privatizačního projektu“. Podle již ustálené judikatury NSS k převodu majetku z vlastnictví SVAK má dojít na základě smlouvy, kterou předvídá čl. 12.4 stanov. To je jediný způsob, který předvídají stanovy. Pokud SVAK povinnost převést majetek smlouvou s obcí nesplní, jedná se o porušení jeho povinnosti z této veřejnoprávní smlouvy. Žalovaný v takovém případě může na návrh obce rozhodnout o povinnosti uzavřít smlouvu, respektive o nahrazení prohlášení (projevu) vůle (srov. rozsudky NSS ze dne 30. 3. 2023, č. j. 6 As 269/2021-47, a ze dne 25. 4. 2023, č. j. 8 As 224/2021-182).
107. Rozhodnutí žalovaného, jímž byl zamítnut i návrh obce na předání privatizovaného vodojemu ve vlastnictví SVAK, proto nemůže obstát již jen z toho důvodu, že žalovaný rozhodoval o návrhu, který byl v daném případě ve vztahu k tomuto majetku nesprávně uplatněný. Žalovaný měl s ohledem na výše uvedené závěry nejprve umožnit obci, aby s ohledem na posun v judikatuře uplatnila svůj nárok způsobem předpokládaným čl. 12.6 stanov, tj. návrhem na nahrazení prohlášení vůle SVAK k uzavření smlouvy, kterou by byl daný majetek převeden do vlastnictví obce. Jinými slovy, žalovaný měl nejprve vyzvat obec k úpravě petitu návrhu podaného dne 24. 8. 2018 a doplněného podáním ze dne 10. 2. 2020 (a dalšími podáními obce). Pokud by obec návrh neupravila, bylo by to důvodem pro zamítnutí návrhu.
108. Námitka je důvodná.

Promlčení

109. Žalovaný se v napadeném rozhodnutí zabýval otázkou promlčení ve vztahu k nároku obce na vydání majetku vytvořenému činností SVAK a majetku nabytému SVAK v privatizaci. V obou případech dospěl k závěru, že se jedná o *závazek SVAK uzavřít kvazidarovací smlouvu, kdy by měl SVAK zmiňovaný majetek převést (darovat) vystoupivší obci*. Podle žalovaného jde tedy o závazkové právo, které se promlčuje v obecné tříleté lhůtě. Z toho důvodu je nárok na uzavření smlouvy o majetkovém vypořádání předmětného majetku již promlčen.
110. Obec proti tomu v první řadě namítá, že úvahy žalovaného ohledně promlčení nároku na uzavření smlouvy o majetkovém vypořádání jsou nepřezkoumatelné. Dále uvádí, že SVAK od okamžiku vystoupení obce ze svazku činí pouze obstrukce a neusiluje o rozumné řešení sporu, a proto je uplatnění námitky promlčení nedůvodné a nemravné. Vlastnické právo se nepromlčuje.
111. Soud dospěl k závěru, že v rozsahu posouzení otázky promlčení je napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Obdobně jako v případě, jímž se soud zabýval v rozsudku ze dne 25. 10. 2024, čj. 29 A 50/2020-219, lze uvést, že odůvodnění napadeného rozhodnutí sice obsahuje důvod, proč k promlčení nároku došlo, avšak bez představení jakékoliv argumentace či logické úvahy, jež by krajský soud mohl následně podrobit přezkumu. Žalovaný nejprve vyjmenoval jednotlivé varianty, podle nichž mohla být dle jeho názoru posuzována otázka promlčení nároku plynoucího z veřejnoprávní smlouvy. Následně uvedl, že „[t]yto a mnohé další otázky bude muset orgán, který bude toto rozhodnutí přezkoumávat (ať již ministerstvo či správní nebo občanské soudy), posoudit a zodpovědět. **Krajský úřad cítí velkou nejistotu ve svém rozhodování, přesto se nakonec rozhodl posoudit tento nárok (tuto větu ze Stanov) jako závazek odpůrce uzavřít kvazi darovací smlouvu, kdy by měl odpůrce zmiňovaný majetek převést (darovat) vystoupivší obci. Z tohoto důvodu se dle krajského úřadu jedná o závazkové právo, které se promlčuje v obecné tříleté lhůtě. Vznesený nárok jako takový je proto dle názoru krajského úřadu promlčen.**“
112. K závěru, že odpůrce a žalobce uzavřeli „kvazi darovací smlouvu“ žalovaný dospívá bez jakéhokoli odůvodnění, přičemž na tomto závěru stojí žalobou napadené výroky jeho rozhodnutí. Ve výčtu možných variant řešení nastolené právní otázky žalovaný tuto možnost ani nezminil. Žalovaný svůj závěr tedy ničím argumentačně nepodložil. Potom ale krajskému soudu nezbyvá než konstatovat, že žalovaný nedostál své povinnosti rozhodujícího správního orgánu, oprávněného autoritativně upravovat práva a povinnosti mezi žalobcem a osobou zúčastněnou na řízení, v napadeném rozhodnutí uvést důvody pro jeho výroky (§ 68 odst. 3 správního řádu). Jeho rozhodnutí je proto nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů.
113. Je třeba doplnit, že se závěrem krajského soudu ohledně nepřezkoumatelnosti takového odůvodnění napadeného rozhodnutí se ztotožnil NSS v rozsudku č. j. 10 As 102/2024-74 (viz bod 32).
114. Nad rámec nezbytného odůvodnění tohoto rozsudku, má však soud za důležité poukázat na závěry týkající se otázky promlčení vyslovené v rozsudku NSS ze dne 19. 2. 2024, čj. 3 As 316/2021-109. NSS vyšel ze závěrů rozsudku rozšířeného senátu ze dne 23. 2. 2022, č. j. 4 As 65/2018-85, č. 4329/2022 Sb. NSS, a konstatoval, že „nárok na uzavření smlouvy

podléhá promlčení. Rozšířený senát však zároveň dodal, že zvláštní jednoroční promlčecí lhůta běží pouze ve zcela výjimečných případech, a to především tehdy, pokud bude skutečně uzavřena veřejnoprávní smlouva o smlouvě budoucí. V nyní posuzované věci závazek uzavřít smlouvu o majetkovém vyrovnání při vystoupení obce ze svazku obcí vyplývá přímo z § 50 odst. 2 písm. b) obecního zřízení a podrobněji je definována v samotných stanovách. Jak bylo výše řečeno, na nyní posuzovanou situaci se subsidiárně použijí ustanovení občanského zákoníku upravující smlouvu o smlouvě budoucí. To však bez dalšího neznamená, že se v nyní projednávané věci o smlouvu o smlouvě budoucí skutečně jedná. Aplikace jednoroční promlčecí lhůty by podle názoru Nejvyššího správního soudu bylo v této věci v rozporu s povahou a účelem veřejnoprávní smlouvy, kterým je veřejný zájem na plynulém zabezpečování zásobování vodou, odvádění a čištění odpadních vod měst a obcí v příslušném regionu. Z povahy věci vyplývá i potřeba zajistit delší lhůtu pro finanční a majetkové vypořádání vystoupivší obce se svazkem, než je právě jednoroční promlčecí lhůta. V této věci tedy plyne standardní tříletá promlčecí lhůta, neboť se nejedná o výjimečnou situaci zmíněnou rozšířeným senátem Nejvyššího správního soudu, tj. o smlouvu o smlouvě budoucí stricto sensu.“

115. Podle NSS se tedy právo obce na uzavření smlouvy o majetkovém vypořádání majetku ve vlastnictví SVAK, na jehož vydání má nárok při vystoupení ze svazku, promlčuje v obecné tříleté lhůtě. Nelze tak přisvědčit obci v tom, že se toto právo nepromlčuje. Nejde o uplatnění vlastnického práva, nýbrž závazkového práva, a to práva na uzavření smlouvy o vypořádání účasti obce ve SVAK při jejím vystoupení ze svazku. I v případě uplatnění námítky promlčení ze strany SVAK se však bude muset žalovaný zabývat otázkou, zda v daném případě s ohledem na konkrétní okolnosti věci byla námitka promlčení uplatněna účinně, např. pro rozpor s dobrými mravy, pokud takovou argumentaci obec v dalším řízení uplatní.

c) Náhrada nákladů správního řízení

116. Obec napadla žalobou evidovanou původně pod sp. zn. 30 A 24/2021 také zákonnost výroku VII napadeného rozhodnutí o náhradě nákladů řízení mezi SVAK a obcí. Žalovaný dospěl k závěru, že obec byla úspěšná ve výrocích II, IV a VI a SVAK ve výrocích I, III a V. Oba účastníci řízení tak byli úspěšní ve zhruba stejné části řízení (cca v jedné polovině). Žalovaný proto uzavřel, že žádný z účastníků řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení.
117. Soud konstatuje, že výrok VII napadeného rozhodnutí byl zrušen již předchozím zrušujícím rozsudkem soudu. Kasační stížnost SVAK proti předchozímu rozsudku byla přitom v rozsahu směřujícím proti zrušení nákladového výroku VII odmítnuta. Z toho plyne, že v tomto rozsahu zůstal předchozí rozsudek i po zásahu NSS nedotčen. Došlo tedy k situaci, že v této části žaloby podané obcí odpadl předmět řízení, neboť výrok VII již byl pravomocně zrušen, a soud proto nemůže znovu rozhodnout o zrušení nákladového výroku VII napadeného rozhodnutí. Z tohoto důvodu soud žalobu v tomto rozsahu odmítl pro odpadnutí předmětu řízení, tedy nesplnění podmínky řízení, jejíž nedostatek brání pokračování v řízení a nelze jej odstranit [§ 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s.]
118. *Obiter dictum* však soud poznamenává, že nákladový výrok napadeného rozhodnutí je výrokem závislým i na výrocích I, III a V napadeného rozhodnutí, jejichž zákonnost soud nyní přezkoumával, přičemž shledal žalobu podanou obcí proti těmto výrokům důvodnou. Již z tohoto důvodu by byl dán důvod pro zrušení nákladového výroku VII napadeného rozhodnutí i na základě obcí podané žaloby. Soud dále obecně podotýká, že při posuzování toho, v jakém poměru jsou účastníci řízení úspěšní (nejde-li o zjevný plný úspěch), správní

orgán disponuje určitou mírou správního uvážení. V nynější věci je však stěžejní, že ani jeden z výroků I. – VI. napadeného rozhodnutí v soudním přezkumu neobstály z důvodu procesních pochybení. Neobstojí-li způsob rozhodnutí věci žalovaným, je nutno zrušit jako akcesorický i výrok o nákladech správního řízení. Výrok o nákladech řízení závisí na výroku ve věci samé, a proto musí následovat jeho osud (srov. usnesení Ústavního soudu ze dne 2. 11. 2021, sp. zn. I. ÚS 2625/21 či rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 27. 5. 2013, čj. 44 A 12/2013-21). Navíc ve sporném řízení je povinnost hradit náklady řízení závislá na úspěchu ve věci (§ 141 odst. 11 správního řádu), který nyní nelze předjímat. Žalovaný tedy musí v novém řízení rozhodnout znovu i o jeho nákladech.

Závěr a náklady řízení

119. Soud z výše uvedených důvodů zrušil napadené rozhodnutí ve výrocích I, III a V z části pro vadu řízení a z části pro nepřezkoumatelnost dle § 76 odst. 1 písm. a) a c) s. ř. s. a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s. ř. s.). V něm bude žalovaný vázán právním názorem soudu (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
120. Soud vycházel při zjišťování skutkového stavu z listin, které jsou součástí správního spisu, a z provedených důkazů (bod 32 tohoto rozsudku). Zbylé důkazní návrhy soud zamítl pro nadbytečnost. Jde jednak o listiny, které jsou součástí správního spisu, jehož obsahem se v řízení před správními soudy neprovádí dokazování. Dále jde o listiny, které jsou pro posouzení věci nerozhodné (návrhy a komunikace stran týkající vypořádání majetku, prohlášení obce Bítovčice, zpráva MZA, prohlášení bývalého zastupitele J. Č. č.l. 297, 307 a 308, soudní spisy, rozhodnutí ministra vnitra, rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 8. 2025, čj. KUJI 73258/2025 atd.) nebo se týkají skutečností, které byly prokázány jiným způsobem (protokol o výsleších svědků před Okresním soudem v Jihlavě č.l. 298), anebo nejsou mezi účastníky sporné (rozhodnutí a oznámení o vystoupení ze SVAK, výpis z ARES a z registru dobrovolných svazků obcí). Rozhodnutími soudů, správních orgánů či právními stanovisky byly dokládány právní názory jednotlivých stran, nikoliv skutkový stav. S ohledem na zásadu *iura novit curia* soud neprovádí dokazování takovýmito prameny a bez dalšího při rozhodování bere v úvahu dostupné právní názory, které byly k posuzovaným otázkám vysloveny.
121. V části směřující proti výroku VII napadeného rozhodnutí soud žalobu odmítl pro neodstranitelný nedostatek podmínky řízení (viz body 116 a 117 tohoto rozsudku).
122. Výrokem III rozhodl soud o náhradě nákladů řízení mezi žalobkyní a žalovaným. Podle § 60 odst. 1 s. ř. s., nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Obec dosáhla plného úspěchu, pokud jde o žalobu proti výrokům I, III a V napadeného rozhodnutí, proto má nárok na plnou náhradu nákladů vůči žalovanému, a to včetně nákladů vzniklých v řízení o kasační stížnosti. Náhrada zahrnuje jednak zaplacené soudní poplatek ve výši 3 000 Kč a dále náhradu nákladů souvisejících se zastoupením advokátem.
123. Odměna zástupkyně a náhrada jejích hotových výdajů byla stanovena podle § 35 odst. 2 s. ř. s. a vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif“). Podle přechodného ustanovení v čl. II vyhlášky č. 258/2024 Sb. přitom platí, že *za právní*

služby poskytnuté přede dnem nabytí účinnosti této vyhlášky přísluší advokátovi odměna podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti této vyhlášky. Za právní služby poskytnuté před 1. 1. 2025 tedy náleží odměna a náhrada hotových výdajů vypočtené podle advokátního tarifu ve znění účinném do 31. 12. 2024.

124. V případě obce šlo o pět úkonů právní služby (převzetí a příprava zastoupení, seps žaloby ve věci vedené pod sp. zn. 30 A 24/2021, vyjádření z 24. 10. 2021 a doplnění vyjádření z 6. 12. 2022 ve věci původně vedené pod sp. zn. 31 A 3/2023, vyjádření ke kasační stížnosti SVAK ve věci sp. zn. 6 As 178/2023) ve výši 5 x 3 100 Kč [§ 7 bod 5, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. a), d) advokátního tarifu ve znění do 31. 12. 2024] a pět režijních paušálů spojených s těmito úkony dle § 13 odst. 4 advokátního tarifu ve výši 5 x 300 Kč; celkem tedy 17 000 Kč. Protože advokátka obce byla do 8. 2. 2024 plátkyní daně z přidané hodnoty, zvyšuje se náhrada i o částku 3 570 Kč odpovídající této dani (§ 57 odst. 2 s. ř. s.).
125. Za úkony po zrušení předchozího rozsudku náleží obci náhrada podle advokátního tarifu ve znění účinném od 1. 1. 2025. Jde o písemné podání ve věci samé ze dne 24. 1. 2025 a účast u ústního jednání u soudu. Za tyto úkony náleží odměna ve výši 2 x 4 620 Kč podle § 7 bodu 5, § 9 odst. 5 a § 11 odst. 1 písm. d) a g) advokátního tarifu, ve znění účinném od 1. 1. 2025, k čemuž náleží paušální náhrada hotových výdajů ve výši 2 x 450 Kč podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu, ve znění účinném od 1. 1. 2025. V součtu jde tedy o částku 10 140 Kč. Za úkon spočívající v sepsání vyjádření ze dne 9. 8. 2025 soud nepřiznal obci náhradu, jelikož po meritorní stránce obsahuje pouze velmi stručné shrnutí některých argumentů, které obec uplatnila již ve svých předchozích podáních, zejm. ve vyjádření ze dne 24. 1. 2025. Zástupkyně obce není od 8. 2. 2024 plátkyní DPH, proto za uvedené dva úkony náhrada této daně nenáleží, neboť byly uskutečněny až v době, kdy již nebyla plátkyní.
126. Žalobkyně si dále nárokovala náhradu za promeškaný čas strávený cestou zástupkyně z jejího sídla v Jihlavě na jednání k soudu v Brně. V tomto rozsahu však soud žalobkyni nevyhověl. Zástupkyně zastupovala žalobkyni u soudu ve stejný den (23. 10. 2025), kdy se konalo jednání v této věci, rovněž při jednání ve věci sp. zn. 30 A 154/2021. V této věci již byla úspěšným žalobcem, mezi něž patří i žalobkyně, přiznána náhrada nákladů řízení zahrnující i náhradu za promeškaný čas zástupkyně strávený cestou k soudu. Náhradu za promeškaný čas, který zástupkyně strávila toutéž cestou, nelze nahrazovat vícekrát.
127. Obci tak náleží proti žalovanému náhrada nákladů v celkové výši 33 710 Kč. K zaplacení náhrady byla žalovanému stanovena přiměřená lhůta.
128. Výrokem VI rozhodl soud o nákladech řízení mezi SVAK (tj. osobou zúčastněnou na řízení) a žalovaným. V rozsahu nákladů řízení o žalobě podané SVAK proti napadenému rozhodnutí (původní sp. zn. 30 A 37/2021) rozhodl již soud o náhradě mezi SVAK a žalovaným výrokem III předchozího rozsudku č. j. 30 A 24/2021-184.
129. Pokud jde o náklady řízení před krajským soudem po zrušení předchozího rozsudku, SVAK vystupoval v této fázi řízení jako osoba zúčastněná na řízení. Platí proto pravidlo stanovené § 60 odst. 5 s. ř. s., podle něhož *má osoba zúčastněná na řízení právo na náhradu jen těch nákladů, které jí vznikly v souvislosti s plněním povinnosti, kterou jí soud uložil. Z důvodů zvláštního zřetele hodných může jí soud na návrh přiznat právo na náhradu dalších nákladů řízení.* Jelikož soud žádnou povinnost SVAK neuložil a nebyly zjištěny ani důvody hodné zvláštního zřetele, nemá SVAK v tomto rozsahu právo na náhradu nákladů řízení.

130. Nárok na náhradu nákladů řízení má však SVAK v rozsahu nákladů řízení vynaložených v řízení o kasační stížnosti sp. zn. 6 As 178/2023, v němž vystupoval jako úspěšný stěžovatel. V takovém případě totiž jsou podle § 60 odst. 5 s. ř. s. splněny důvody zvláštního zřetele hodné pro přiznání náhrady nákladů vynaložených v řízení o kasační stížnosti (komentář k § 60, bod 23, In: Kühn, Z., Kocourek, T. a kol. *Soudní řád správní: Komentář*. [Systém ASPI]. Praha: Wolters Kluwer, 2019.) Náhrada nákladů vynaložených SVAK v řízení o kasační stížnosti zahrnuje zaplacený soudní poplatek ve výši 5 000 Kč, náklady související se zastoupením advokátem za jeden úkon právní služby (sepsání a podání kasační stížnosti) ve výši 3 100 Kč [§ 7 bod 5, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu ve znění do 31. 12. 2024] a jeden režijní paušál ve výši 300 Kč. SVAK vyúčtoval rovněž náhradu za úkon spočívající v poradě s klientem před podáním kasační stížnosti. Uskutečnění tohoto úkonu však nikterak nedoložil, a proto náhradu za tento úkon soud nepřiznal. Zástupce SVAK je plátcem DPH, a proto k náhradě náleží i částka odpovídající této dani tj. 714 Kč. Celkem přiznal soud SVAK proti žalovanému na náhradě částku 9 114 Kč. K zaplacení této částky byla žalovanému stanovena přiměřená lhůta.
131. V rozsahu odmítnutí žaloby proti výroku VII napadeného rozhodnutí nepřiznal soud náhradu nákladů řízení žádnému z účastníků (§ 60 odst. 3 s. ř. s.). Žalobkyně neuhradila soudní poplatek za žalobu směřující proti uvedenému nákladovému výroku napadeného rozhodnutí, neboť ji k tomu soud ani nevyzýval. Z tohoto důvodu nerozhodoval soud ani o vrácení soudního poplatku.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních právních předpisů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 23. října 2025

Mgr. Milan Procházka
předseda senátu